Ը. ՏԱՐԻ 2317 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 26 ՀՈԴԻ 4384 5 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1891 13 ԲԷՊԻԼ ԷՎՎԷԼ 1309 ՇԱԲԱԹ

40 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ՆԻՒ ԻՍԼ ԴՐՈՒԹԻՒՆ ԼԵՏՏՔ Է ՈՒՂԼԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Վալաթիա, Կ. Գալիս

درعليه ده غلطه ده نوروادونكيان خانى آرەوەى
غزته‌سى ادارەسنه

Direction du Journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԻՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Գալոյ համար Տարեկան գահեկան արժէք 150
» » Վեցամսեայ » » 75
» » Եռամսեայ » » 40
Օտար երկիրների Տարեկան Գրանց 50
» Վեցամսեայ » 2
Ընդհանուր [illegible] Տարեկան Օտ. Ոսկի 2
Դուռանց [illegible] Դրշ. 50
Խմբագրատան [illegible] կամ կամ լայլ դրութիւն
[illegible] ստանալ հանդիսանալ
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Արեւելքի ներկայ համարը, բաց ի իւր սովորական նիւթերէն, կը պարունակէ նաև հետեւեալ յօդուածներ.

ՎԵՐԵԼՔ Ի ԽԱՉԱՓԱՏ (Փշրանք մը Սրբազանորէն) ՈՒԽՏԱՒՈՐ

ՄԵՐ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐԸ Մ. Ն.

Ի ՄԱՀ ՏՈՐԹԵԱՑ ՏԻՍԱՓ (Մահանը-ուագ) ԳԷՈՐԳ ԱԱՄԱՆՃԵԱՆ

ԱՍԴԵՐԱ Գրական վէպ Քարմէն Իրի վայի. Թարգմ. Թ. Թ.

ՀԱՅ ԹԱՏՐՈՆ Ի ՏՓԻԼԻՍ (Գամիլեազարդ Տիկին) ԱՐԶԱԳԱՆՔ

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ԳԱՂՏՆԻՔԸ (Նորավէպ) Թ. ԲԱՐԻՍ

ՑՈՒՇԵՐ ԵՒ ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՔ

Կը յիշեցուենք «Արեւելքը» ձեռքէ գնողներն որ մեր ներկայ Թերթին հետ լրագրավաճառէն պահանջել նաև յաւելուածը որ անվճար Թուղթի վրայ տպուած է։ Ամբողջին գինը 40 փարա։

Կ. ՊՈԼԻՍ, 5|17 ՀՈԿՏ. 1891

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՎԻԺԱԿ ԱԶԳԱՅԻՆ ԽՆԴՐՈՑ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Նորընծաիր Վարչութիւնը գործունէութեան նշաններ կը ցուցնէ. Ան առաջին տպաւորութիւն զոր յայտնած էին Քաղաքական ժողովոյ ընտրութեան հետեւեալ օրն իսկ՝ իրաց ընթացքով կը ստուգուի. Ան ատեն հերքած էինք անոնց կարծիքն որք՝ բացարձակ «համամիտ» և «համերաշխ» անդամներէ բաղկացեալ Վարչութիւն մը երազելով՝ գոհ չէին այնպիսի ժողովոյ մը կազմութենէն ուր զանազան տարերք ներկայացեալ կան. Արդիւնքն յուսանք թէ վճռապէս պիտի ցուցնէ թէ հարկ անհրաժեշտ չէ՝ որ Վարչութեան անդամք մէ՛կ կամքի հպատակող և միայն մէ՛կ դաստ մարդիկ լինին ամենքը. Բանի մը «ատենապետցու» անձերու միանգամայն ներկայութիւնը Քաղաքական ժողովոյ մէջ՝ կրնայ նպաստել խնդրոյ լաւագոյն քննութեան. Եւ քանի որ հիմակ Ազգ. ժողովոյ նիստերն առաջուան առատութեամբ չեն յաճախեր, լաւ է որ Քաղաքական ժողովոյ մէջ, որ Ազգային ժողովոյ մէկ մասնակորը պէտք է լինի, ներկայացեալ գտնուին անկախ տարրեր, ի հարկին քննադատի դերն եւս կատարելու ձեռնհաս, և ամէն պարագայի մէջ զանազան կարծիքներ լսելի ընելու կարող, որոց ընդհարումէն լոյս բխի, և առաւել գիտակցութեամբ և խելահասութեամբ որուն որոշումնք, ըստ կարելւոյն զերծ անձնական ազդեցութիւններէ.

Նոր Քաղաքական ժողովոյ 14 անդամներէն մին, Գաբրիէլ էֆ. Նորատունկեան, վերջինապէս հրաժարեալ, երկուքը, Իլիաս Էֆէնտի Զայեան և Գրիգոր էֆէնտի Խրտրբեան, դեռ եւս ժողովոյ նիստերուն յաճախելու չսկսած, և ճարտարապետ Յովհաննէս էֆէնտի Աղնաւոր՝ պետական կարեւոր չինութեամբ զբաղեալ՝ առ ժամանակ մի բացակայ մնալու հարկադրուած լինելով, կանոնաւորապէս կը պաշտօնավարեն ժողովոյ մնացեալ անդամք, յորս Ստեփան փաշա Ալանեան ի վերջոյ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր հրաւէրին վրայ հրաժարականն նամառած լինելով, գոհացուցիչ է տեսնել թէ նոր շրջան մը սկսի ազգային ծառայութեան, այնպիսի չբը ջանալի մը մէջ յորում իւր երկարաձգեալ փոքրաւորութիւնք կարեւոր խորհրդատու մը կրնան հանդիսացնել զինք.

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ

Կաթողիկոսական խնդիրը վերջապէս արժանացաւ Վարչութեան մէջ նկատառութեան, և թէպէտ այս անդամ ալ սովորական ելքն ունեցաւ,— յանձնաժողովոյ մը կազմութիւն,— բայց գէթ այս անգամ յուսանք որ խնդիրը քննելու դիտմամբ չէ յանձնաժողովի մը յղումը. Տիգրան էֆ. Եուսուֆեան և Ստեփան փաշա Ալանեան ընդհանրապէս ազգային խնդրոց և մանաւանդ կաթողիկոսական խնդրոյ անցեալն մեծ փորձառութիւն ունին, և իրենց հետ միանալով գաւառական տարրի կարեւոր ներկայացուցիչ մը ինչպէս Պալլարեան էֆէնտի, տարակոյս չունինք թէ խնդրոյն տիրող հանգամանք, Սահմանադրութեան պահանջմունք և գաւառաց իրաւունք հաւասարապէս պիտի գոհացուին, և Թուրքիոյ Հայերն, անցելոյն խարխափումներէն և մոլորումներէն ետքն, հաստատ կռուանի վրայ պիտի դնեն իրենց ընտրական մասնակցութեան իրաւունքն, հաւասարապէս զերծ մնալով ոմանց անիրանալի ծայրայեղութիւններէն և այլոց ոչինչ նուազ անգործնական պահպանողութենէն, որոց երկուքն ալ, եթէ փորձէին, ոնորէն ավրութեան կը մատնէին Թուրքիոյ Հայոց ազգային և եկեղեցական մէկ նուիրական իրաւունքին կիրառութիւնն. Ցանձնաժողովը խնդիրն այնքան ծեծուած պիտի դտնէ թէ՝ անցելոյն և թէ ներկային մէջ, և իւր անդամոց համոզմունք այնքան որոշ են այս խնդրոյց վրայ, որ մաղթելի միակ բանն այն է որ ըստ կարի շուտ տեղեկագրեն իրենց կարծիք, և իրենց փութաջանութեամբ իսկ յորդոր լինին Վարչութեան և Ազգ. ժողովոյն, գէթ այս անգամ զերծ մնալու անցելոյն անհոգութենէն ու անկարութենէն.

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը նամակ մը ղրկած է յէջմիածին կաթողիկոսական տեղապահ Գիր. Երեմիա Սրբազանին, նոյն ընդհանուր մասք զոր անցեալ շաբթուան հինգշաբթի աւուր թուոյն խմբագրականին մէջ յայտնած էինք ի մասին էջմիածնի գործոց, և ընտրական հրաւիրագրաց փութացումը պահանջելով, բան մը որ՝ ինչպէս նոյն ամեն Թիւը տպաւորութիւնները բառնալով, ազգային մարմիններն իրենց պարտաճանաչութեան զգացման մէջ զօրացնելով, վստահ եմք հանրագուտ տնտեսական ոյժերու լաւագոյն կիրառութիւն մը ցուցնելով, և բարեկարգելով խրթնացեալ հանգամանքներն որք յարաբերական խնդիրներու ծնունդ կրնան տալ. Պաշտօնն այնքան կարեւոր է որ միակ խնդրի բան է ամենէն կարող անձերը զբաղեցնել այս օգտակար ծառայութիւնները մատուցանելու համար Հայ Եկեղեցւոյն. Եւ պէտքն այնքան ակներեւ է որ նախորդ Վարչութիւնք ևս զգացած, և ելմտացոյցներուն մէջ, գէթ ճերմակ և գծաւոր թղթի մը վրայ, նշանակած էին գաւառական տեղեկութեանց գլուխ մը, նոյն գծին դիմացի կողմը քանի մը թուանշաններ ալ չարելով, այս բացառիկ պաշտօնէութեան ծախսուց փոխարէն. բայց աւելորդ է ըսել թէ իրենց հոգածութենէն այն գրաւոր յիշակերտք միայն մնացած էին իբրև աչքի զարնող արդիւնք. Բայց նոր Քաղ. ժողովոյ ատենապետն յոյժ զորձնական անձնաւորութիւն մ'է, խելահաս և փորձառու պաշտօնակիցներով շրջապատեալ, որք եթէ այս գաւառային տեղեկութեան որոշումը նորոգեցին, պէտք է ենթադրենք թէ գործադրումն արդի հանգամանց մէջ աւելի հաւանական կը համարին, և յուսալի է որ արդեամբ ցուցնեն թէ իրենց որոշումները լրագրաց մէջ ծանուցելու փառքին համար միայն չեն տար.

ՏԵՍՈՒՉ ԽՈՐՀՈՒՐԴՔ

Տեսուչ Խորհրդոց կազմութիւնը նոր Վարչութեան մը առաջին գործն է բնականապէս. զի անոնք են որ կարդ մը խնդիրներ սերտելով պիտի տնօրինեն կամ իւր վերջնական վաւերացման ներկայեն. Բայց Ցնտեսական և Դատաստանական Խորհրդոց կազմութիւնը թերի կը մնայ տակաւին. ընտրեալ անդամոց մեծ մասը չի յօժարիր պաշտօն ընդունիլ. Այս ձրի պաշտօններ արդէն անձնուիրութեան գործեր են, և ձրի քննադատութեան և չարախօսութեան նման չկայ բան մը որ ձրի պաշտօններէ զզուեցնէ և ետ կեցնէ ամենէն կարող մարդիկն անդամ. Ստոյգ չէ թէ Վարչութիւնն իւր անդամոց ոմանց յանձնարարած լինի՞ և է ծրագիր պատրաստել Դատաստանական Խորհրդոյ նկատմամբ. Այնպիսի յանձնաժողով մը ձեռնհաս պիտի չլինէր ամենական խնդրոց վրայ հիմնական լուծումներ առաջարկելու, և Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ ամենական ծանօթ օրէնսդրութեան մէջ, Դատաստանական Խորհրդոյ պաշտօնավարութիւնն աւելի իզձի գործ մ'է, մանաւանդ երբ այն խիզճ լուսաւորեալ է այնարհային կեանքի փորձառութեամբ, քիչ շատ օրինական ծանօթութեամբք, և անաղտտ է բարոյական արատներէ. Սահմանադրութիւնն ալ այսպիսի խիզճերու կոչում ընդ է, տրամադրելով թէ Դատաստանական Խորհրդոյ անդամք պէտք է լինին տուէ իրաւագէտ, և ամուսնացեալ, և քառասուն տարին լրացուցած անձինք, որոց չորն եկեղեցական և չորսն աշխարհական.

ԻՐԱՒԱՍՈՒԹԻՒՆ ԴԱՏԱՍՏԱՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴՈՑ

Ըստ ոմանց, Դատաստանական Խորհուրդն այնքան լիազօր դատարան մ'է որ իւր անվերաքննելի վճիռք յուսահատեցուցիչ ծայրայեղութեանց կրնան մղել դատապարտեալ կողմերն. Ըստ այլոց, Դատաստանական Խորհուրդը լոկ ակադեմական մարմին մ'է, որ ներկայացեալ ամուսնական վէճերուն վրայ կարծեաց անմեղ փոխանակումն մը կրնէ միայն, պարտաւորուած լինելով վճիռ տալու հեղինակութիւնը վերապահել Վարչութեան խառն ժողովոյն.

Առաջին հայեացքին ի պաշտպանութիւն, կարծեցեալ դէպքեր կը յիշուին յորս Դատաստանական Խորհրդոյ վճիռք բնտանիքներ կործանած լինին.

Ի հաստատութիւն երկրորդ տեսութեան, կը փաստաբանուի թէ՝ ան վճիռք միայն կրնան գործադրուիլ կայս. Կառավարութեան կողմէ զորս արտասանող մարմինք պետական անուանում կամ վաւերացում ունեցած են. Արդ. թէեւ Կրօնական և Քաղաքական ժողովք կը վաւերացուին Բ. Դռնէն, այլ ո՛չ Դատաստանական Խորհրդոյ անդամք.

Այս տեսութիւնք կը զարմացնեն զմեզ. Երբ Սահմանադրութեան տրամադրութիւնք այնքան որոշ են, կարծեաց այսչափ տարբերութիւնք անհասկնալի կը թուին մեզ. Կարծես թէ խնդիրը հինգնռուելու համար անձնական նկատում մը կենար մէջտեղ.

Առաջին կարծեաց ի պատասխանի, բաւ է ըսել թէ երբ դատապարտեալ կողմն իրաւունք ունենալ կարծէ դիմել Մեծ Դատաստանական Խորհրդոյ արտասանած վճռէն, յուսահատելու տեղի չունի. զի քան զԴատաստանական Խորհուրդն աւելի բարձր և աւելի ձեռնհաս ուրիշ երեք ատեաններ կան, որոց առջեւ կրնայ վերաքննութեան ենթարկել Դատաստանական Խորհրդոյ անպատշաճ վճիռն.

Սահմանադրութիւնը կ'ըսէ որոշապէս.

«Երբ պատահի այնպիսի դատ մը զոր Դատաստանական Խորհուրդն իւր ձեռնհասութենէն վեր գտաւ, ըստ պահանջման խնդրոյն կա՛մ կրօնական կա՛մ Քաղաքական և կամ Խառն ժողովոյն յանձնելուն հարկաւորութիւնը կը ցուցնէ.

«Երբ Դատաստանական Խորհրդոյ մէջ որոշուած դատի մը դէմ բողոքէ դատապարտեալը, խնդիրը վերատին կը քննուի (խմբինաֆ օրէնքը) յիշեալ ժողովներէն մէկուն մէջ՝ որո՛ւն որ կը վերաբերի.»

Ապա ուրեմն, Դատաստանական Խորհրդոյ սա՛ և է մէկ վճիռը չի վաւերացուիր, երբ դատապարտեալ կողմն իրաւունք ունենալ կարծէ վերաքննութիւն պահանջելու. Ապա ուրեմն, անհարկի է դատապարտել Դատաստանական Խորհրդոյ պարկեշտ անդամներ, երբ թէ ասկիսի վճիռներ արձակել նոցն հանար որք ընտանիքներ յուսահատութեան մէջ թողեր են.— Այն ընտանիքները կամ անհատները վերաբերեալ ելքու և կարծեցեալ անիրաւութիւնը գտմանելու պատասխանէին երեք ժողովներ, որոց մէջ միայն կրնան գտնուիլ այնպիսի ձեռնհաս տարրեր որք թերեւս պակսին Դատաստանական Խորհրդոյ մէջ. Անշուշտ բաղձալի է Ազգին բժշկական, իրաւագիտական, իմաստասիրական, բարոյախօսական և գրագիտական ամենարարձր տաղանդները միշտ ներկայացեալ տեսնել Դատաստանական Խորհրդոյ մէջ. Ո՛չ ոք այդպիսի փափաքի մը դէմ խօսելու անմտութիւնը կրնայ գործել. Փոքրիկ դժուարութիւն մը միայն կայ, որ է այնպիսիներն համոզել որ Դատաստանական Խորհրդոյ անդամութիւն ընդունին, երբ այնպիսիք, մանաւանդ ականաւոր բժիշկք և փաստաբանք, մարդիկ որոց ժամերն ոսկի կ'արժեն, նոյն իսկ Քաղաքական ժողովոյ անդամակցելու կը դժկամակին. Բայց չի կրնար ըսուիլ թէ Կրօնական և Քաղաքական ժողովոյ մէջ այ չկան աստուածաբաններ, իրաւաբաններ, բժիշկներ, քաղաքագէտներ, վարչագէտներ, և քանի որ Դատաստանական Խորհրդոյ վճռէն դանդաղող մարդ մը կրնար միշտ իւր դատն այսպիսի անձանց առջեւ լսելի ընել, տակաւին դժգոհ մնալու համար պէտք է չափազանց դժուարահաճ լինել.

Գալով այն առարկութեան որ Դատաստանական Խորհուրդը լոկ տեղեկագիր մատուցանող յանձնաժողովի մը վիճակին կ'իջեցնէ, և ամուսնական խնդիրները վճռելու իրաւունքը խառն ժողովոյն միայն կը վերագրէ, աստ ևս Սահմանադրութեան տրամադրութիւնը բացորոշ կը դտնենք.

«Դատաստանական Խորհրդոյ պաշտօնն է՝ ընտանեկան վէճերը լուծել (միւնազատիք թէսվիյէ էյլէր), և Բ. Դրան կողմէն Պատրիարքարան յանձնուած դատերը, յանձնարարութեան համեմատ քննել և որոշել.» (Հավալէ օլունան տավալարը հավալէ իւզերինէ բուլէթ էյլէր).

Վճիռ հատանելու իշխանութիւնն աւելի որոշապէս կրնա՞ր տրամադրուիլ.

Իրաւ, Դատաստանական Խորհուրդը Բ. Դռնէն չի վաւերացուիր. Բայց կայսերական գործադիր իշխանութիւնը գործ չունի Դատաստանական Խորհրդոյ հետ. Նա կընդունի Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր ստորագրութեամբ վճռագիր մը, և որովհետեւ պատրիարքական իշխանութիւնը կայսերական վաւերացմամբ հաստատեալ է, այն իշխանութեան արձակած մէկ վճիռը կը գործադրի ի ըստ առանձ-

---

—)(70)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԵՐԿՈՒ ԱՆՄԵՂՆԵՐ

ԺԻԼ ՄԱՌԻ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ՄԵԾ ՋՍՄԲԱՑԵՐԸ

Վիրաւորուած է.

—Ատուա՛ծ իմ, Ատուա՛ծ իմ, կորսուեցանք, կ'ըսէ Պերթին.

Սակայն Շարլօ կանգ չառնուր, եւ Պերթինը կը քաշէ.

Պարէզին դուռը կը հասնին, անկից կ'անցնին, և Շարլօ զայն սաստկապէս հըրելու բարեբաստ գաղափարը կունենայ. Դուռը կը գոցուի.

Միւս կողմէն, զայրոյթի լուսանք մը կը լսեն.

—Ա՛հ, սրիկայնե՛ր, բանալին քովս չէ.

Պատը շատ բարձր է մագլցուելու համար. Սանդուխ մը պէտք է.

Հրազէնի երկու հարուածներ ալ կ'ա-ձակուին տուէնէն.

Զօրավարն է որ անոնց ուղղութեամբ կը կրակէ.

Գնտակները սուլելով կ'անցնին անոնց վերեւէն և կերթան կը կորսուին անտառին մէջ.

Այս անտառին մէջն է նաեւ որ անոնք կը նեռուին.

Առանց կենալու կը վազեն.

Միւս կողմը, անտառին եզրին վրայ, ականջ կը դնեն. Զիրենք կը հալածե՞ն. Գտա՞ծ են իրենց հետքերը.

Անշուշտ ոչ, վասնզի բնաւ աղմուկ չեն լսեր.

Այն ատեն քիչ մը կապահովին.

—Կը նեղուի՛մ, ըսաւ Շարլօ.

—Ո՞ր տեղդ վիրաւորեցաւ.

—Ուսս.

—Եկու, վասնզի ճիշդ Վանսի մօտը կը գտնուինք, վերքդ պիտի լուամ. Ասով պիտի ոգեւորիս, ուժ առնես.

—Ոչ, ոչ, փախչինք. Սայլատունը կը խնամես զիս.

—Վրա՛ս կրթնէ.

Եւ կարծես կ'ընկուզին մթութեան մէջ, վանդի հով մը ելնելով՝ ամպեր կը կուտակէ, և վայրկեան առ վայրկեան լուսինը կը սքօղի, պաշտպանելով խեղճ պղտիկները.

Անշուշտ կորսնցուցած էին իրենց հետքերը, որովհետեւ ձայն ձիւն չկար. Անտառին ներքին կողմն ամայի կ'երեւէր և կատարեալ խաւար մը կը տիրէր հոն.

Սայլատուն դարձան և Պերթին մոմ մը վառեց.

Լոյսը վառուելուն պէս, խոշոր քրքիչ մը լսուեցաւ սայլատան խորունկէն. կարծես խոտին տակէն կուգար.

Եւ արդարեւ անկից դուրս կ'ելնէր ձայնը.

Պարուլ դուրս ցատքեց և սկսաւ դառնալ Պերթինի և Շարլոյի շուրջը. Ինքզինքն իր զուարթութեան կուտար բոլորովին.

—Զօրավարը կողոպտեցի՛նք... Գործը լմնցաւ. Կարմրուկ գրամներն հիմա պիտի տեսնէք, սիրելիներս... ամիսներով ապրելու չափ ստակ ունինք... դուռը գոցէ, Պերթի՛ն.

Բայց այս պահուս Շարլօ խշտեկին վրայ կկենար.

—Ա՞ս ինչ է, ա՞ս ինչ է, երե՞ս կը դարձունէ.

—Շարլօ վիրաւորուեցաւ.

—Ա՛հ.

Պերթին կ'ճապարէր բանկոնակն հանել և կը կարէր շապիկին թեզանիքը. Բազուկն արիւնաշաղախ էր. Եւ սակայն վէրքը ծանր չէր. Վառած ատենը շատ արիւն կորսնցուցած էր, եւ թեւը շարժելուն՝ վէրքը որ լոկ սկրթուած մըն էր, թեթեւապէս բորբոքեր էր. Շարլօ վտանգի մէջ չեր գտնուեր.

Պերթին, թէեւ անփորձ, անմիջապէս նշմարեց այդ բան. Վանսէն բերած զով ջուրով ադէկ մը լուաց վէրքը, յետոյ թաշկինակի կտորով մը կապեց.

Շարլօ խկոյն կազդուրուեցաւ, և յանկարծ իր ջիղերը թուլնալով, սկսաւ լալ...

—Ի՞նչ ունիս, ըսաւ Պարուլ. Ատիկա պիտի վնասէ՞ քեզի. Մխիթարուէ. հիմակ ամենքս ալ պիտի խմենք, ադէկ ձեռք ձգեցինք հէ՞, Քրիքէ.

—Այո՛, ըսաւ խեղը...

Եւ դառնալով դէպի Շարլօ, ու Պարուլը ցուցնելով.

—Ես տղան բնաւ վախ չունի.

Շարլօ ա՛լ չէր լար. Տխուր կը մնար, յօնքերը պռտուած.

Պարուլ՝ ճարման թողուցած չէր ոչ մալակայի չիշն, ոչ ազնիւ Շամբանեի չիշը. Նախազգոյշ տղայ մըն էր, եւ տես նուեցաւ որ թէ՝ յանդգնութիւն, եւ թէ պազարիւնութիւն ունէր.

Մալակա լեցուց գաւաթի մը մէջ և պաքսիմադով մը Պերթինի տուաւ.

—Դեղեցիկ սեռին կենա՞ցը, ըսաւ.

—Շնորհակալ եմ, Պարուլ, ըսաւ Պերթին, ծարաւ չեմ.

—Գոնէ գաւաթները բաղխելու համար.

—Ոչ, շնորհակալ եմ.

—Եւ դուռ՞ն Շարլօ. Պաքսիմադ մը մալակային հետ, հէ՞.

—Ոչ.

—Ի՞նչ ունիս.

—Բան մը չունիմ. Ինձի մի խառնուիր.

—Հարստութիւնն է քեզի փոխողը. Դրաւ կը դնեմ որ ոսկիներդ ի՞նչ ընելուդ վրայ կը մտածես.

Շարլօ չի պատասխանեց.

Պարուլ գաւաթ մը երկնցուց Քրիքէի.

—Ես կ'տանեմ, ըսաւ խեղը.

—Դուն կատղած ծեր մըն ես. Մենք պիտի համաձայնինք.

Քրիքէ սկսաւ ծիծաղիլ, այսպէս անուանուելուն այն անձէն որուն վրայ այն քան կը սքանչանար.

—Շատ չաքարոտ է, ըսաւ Պարուլ.

Մնացեալը կանանց համար կը պահեմ. Բայց երկու խօսք կուզի՞ն ընել զօրավարին համով Շամբանեին. Շամբանեան շատ կը սիրեմ. Իսկ դո՞ն, Քրիքէ.

—Ես ալ. բաւ Քրիքէ որ կեանքին մէջ խմած չէր.

Պարուլ մինչև բերանը լեցուց գաւաթը և լեզուն չաղեցուց.

—Օ՛խ, ըրա խմելէն ետքը, թաւիշի պէս կը կակուղցնէ սիրտը.

Եւ իր աչուքները կը շողային, արդէն գինովութեամբ վառուած.

—Պերթին, աչքս չի տեսնար այս գնտանին մէջ... երկրորդ մոմ մըն ալ վառէ.

Պերթին հնազանդեցաւ.

—Երկու հատը կը բաւէ կողպուտը բաժնելու համար.

Աւազակը գետինը նստաւ, ձեռքովն աւլեց փոշին, մաքուր տեղ բանալու համար իր շուրջը.

—Քրիքէ՛, կապոցդ ինձի բեր.

Խեղը Պարուլի առջեւ ծրար մը նետեց որ հնչուն ձայն մը հանեց. Ճաշասրահէն գողցուած արծաթեղէններն էին.

—Կը տեսնես, Քրիքէ, ըսաւ Պարուլ վստահաբար եւ բարեկամական ձայնով մը, այս արծաթեղէններն հիմակուհիմա անօգուտ են մեզի. Եթէ ձեռքէ հանելուզեր՝ վասնզաւոր է, վասն զի դգալներն ու պատառաքաղներն ազատվատ դրոշմուած են, ինչպէս նաեւ միւս կըտորները. Աւասիկ մեր ընելիքը. Պերթին կաթսայ մը փոխ պիտի տայ մեզի. Այս ամենը պիտի հալեցուենք և ձոյլը պիտի պահենք տեղ մը. Ասիկա մեր պահեստը պիտի ըլլայ, զոր նեղութեան վայրկեանին մէջ պիտի գանք փնտռենք.

—Լա՛ւ գաղափար, ըսաւ Քրիքէ, որ Պարուլի բոլոր ըսածներն հանճարեղ կը գտնէր.

—Ես լաւ գաղափարներ միայն ունիմ, յարեց Պարուլ. Գալով կապոյտ պանքտոմներուն և ոսկիներուն, հաշուենք. Նախ եւ առաջ, ինձի համար վար կը դընեմ ծերունիին ժամացոյցը զոր սակայն արծաթեղէններուն հետ պիտի պահեմ. Շատ վտանգաւոր բան է և ասանկ ատնակութիւններով չբռնուելու համար ես լաւ կը ճանչնամ իմ արհեստս. Մնացեալը նայինք.

Եւ, տափատին, բանկոնակին ու բանկոնին գրպաններէն քաշեց հանեց պանքտոմներ, արծաթ գրամներ, սուներ, ոսկիներ, խառնիխուռն.

Իր առջեւ կը սիրէր զայնս.

Եւ այս գործողութեան պահուն, տեսակ մը ջղաձիգ հեգնական ծիծաղ ունէր որ իր շրթունքը վեր կ'առնէր, իր ժանիքները կը ցուցնէր, այն եզսկան ծիծաղն որ պահ մը վիկերէի երեւոյթ կ'ընծայէր նմա.

Իր ձեռները կը դողային խառնելով ոսկիները զրոս ափերուն մէջ կ'առնէր, և ապա գետին կը ձգէր՝ զուարթօրէն հընչեցնելու համար զայնս.

Իր ձեռներն եւս առաւել սաստկութեամբ կը դողային երբ չոչափէր մետաքսանման պանքտոմները, իրր թէ անոնք նոյն պահուն հաղորդակցէին ելեքտրական հոսանքի մը հետ.

(Շարունակելի)

աշնորհմանց հրովարտակներու տրամադրութեան։

Եւ յետոյ, եթէ ամուսնական դատերուն մէջ վճիռ հատանելու իրաւունքը Թուրք ժողովոյն միայն վերադրուէր, ո՞ւր կը մնար վերաքննիչ իշխանութիւնն, ո՞ր ժողովը պիտի լինէր Վերաքննիչ Ատեան։

* * *

Ինչպէս երկու ամիս յառաջ այս մի և նոյն խնդրոյ առթիւ գրած էինք, այժմ ևս մեզ կը մնայ հաստատել որ եթէ այս խնդրոյ ծեծուելին արդիւնք մը ունենայ, այն ալ սա միայն կրնայ լինել թէ Սահմանադրութիւնը շատ լաւ կարգադրած է այս խնդիր, և Ազգ. Վարչութեան կը մնայ տառական կերպիւ հետեւիլ Սահմանադրութեան, որ իր համառօտութեան մէջ կատարեալ կազմակերպութիւն մը տուած է Պատրիարքարանի դատական իշխանութեան, ի մասին դատաստանական-ընտանեկան խնդրոց քննութեան։ Աւելին չէր կարելի խնդրել Սահմանադրութենէն։ Մեր ամուսնական օրինաց արդի վիճակին մէջ, անել կացութիւններ կրնան պատահիլ, որոնք Պատրիարքներ և Կրօնականժողովներ դուրս կելնեն ինչպէս որ կրնան։ Աւելին բարեյօժար կամիոդիսի մը գործն է, մինչեւ իսկ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Ընդհանրական ժողովոյ մը։ Առայժմ կը փափաքինք որ այս խնդրոյ քննութիւնք աննպաստ տպաւորութիւն չթողէին անոնց վրայ որք կրնան կոչուիլ յանդամակցութիւն Դատաստանական Խորհրդոյ, և իր համեստ չըլլակին մէջ կարեւոր այս մասին չտրով գտնէր գոհացուցիչ վերակազմութիւն մը։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պ. ԿԻՐՍ ԵՒ Պ. ՏԻ ՌՈՒՏԻՆԻ

Հոկտ. 1/13ի առաւօտուն, Իտալիոյ նախարարապետ և արտաքին գործոց նախարար Պ. տի Ռուտինի, որ ի Միլան «Բալուռի պանդոկն» իջեւանած էր, նոյն պանդոկին մէջ գնաց այցելութիւն տուաւ առ Պ. Կիրս, «քաղաքավարական այցելութիւն», ըստ կառավարական զեկուցման։ Մի քանի վայրկեան եղան, երկոքին նախարարք գացին Մոնցայի արքայական դղեակը։ Կայարանին մէջ ընդունուեցան արարողապետին կողմէ, և առաջնորդուեցան Ուսպերթօ թագաւորին աշխատութեան սենեակն, որ քառորդ մը խօսակցեցաւ անոնց հետ, յետոյ զանոնք ներկայացուց Մարկարիդա թագուհւոյն։ Միջօրէի հացկերոյթին ներկայ էին արքայական գերդաստանէն և երկու նախարարներէն զատ Հռոմի դեսպան Պ. Վլանկայի, որոյ Պ. տի Ռուտինիի հետ խօսակցութիւնը կը պատմէինք երէկ, և Իտալիոյ արտաքին գործոց խորհրդականը։ Պ. Կիրս ապա Միլան դարձաւ, ուր իր քով գնաց Պ. տի Ռուտինի, և հոն երկոքին նախարարք քանի մը ժամ առանձին խորհրդակցեցան օրուան խնդրոց վրայ։ Կ'ըսուի թէ ի մէջ այլոց խօսակցեր են Ռուսիոյ և Իտալիոյ առեւտրական դաշնագրին վրայ։ Պ. Կիրս հաւաստիք տուեր է Ռուսիոյ Կայսեր Իտալիոյ նկատմամբ բարեկամական խաղաղասէր զգացմանց վրայ։

Ռուսիոյ և Ֆրանսայի մերձեցումէն ետքը, Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարին այս տեսակցութիւնները Իտալիոյ թագաւորին և նախարարապետին հետ, ընդհանրապէս կը մեկնուին խաղաղութիւնն ամրապնդող երեւոյթ մը։

ՌՈՒՄԱՆԱԿԱՆ ԻԵԽԱՆԱԿԱՆ ՍԻՐԱՎԷՊԸ

Փարիզի Կ[illegible] լրագրին մէկ թղթակցին, որ լաւ կը ճանչէ եղեր զՕր. Վաքարէսը, կը պնդէ թէ չատ ճշմարիտ է որ Ռումանիոյ գահաժառանգ իշխանին և Օր. Վաքարէսքոյի միջեւ յարաբերութիւնք պակ մը խզուած լինին, բայց ոչինչ նուազ ստոյգ է թէ յետոյ հաշտուած են, եւ ցկեանս իրարու հաւատարիմ մնալու ուխտած։ Իրենց նշանախօսութեան խզումն հետեւանք եղած էր կեղծ նամակներու և հեռագրերու, զորս իբր թէ իրարու գրկեր են, հնարամիտ մէկն այս սատանայական հնարքը խորհած լինելով, և կարծեցեալ թղթակցութեան հետեւանօք, կարծեր էին թէ իրարմէ պաղած էին այլեւս։ Իշխանն երբ զայս իմացաւ, շատ տրտմեցաւ։ Ճշմարտութիւնն երեւան ելաւ երբ Իշխանն հիւր էր ընտանիքի մը որ մեծապէս բարեկամ է Օր. Վաքարէսքոյի։ Ընտանիքն Իշխանն ի սկզբան պաղութեամբ ընդունած լինելով, գահաժառանգը պատճառն հարցուց, և պատասխանուեցաւ թէ օրիորդին նկատմամբ իւր անխիղճ ընթացք շատ ցաւեցուցած է զիրենք։ — «Ի՞նչ ընթացք։» Իշխանը բացատրութիւն պահանջեց։ Իմացաւ որ իր անուամբ հեռագիր մը ղրկուեր է առ Օր. Վաքարէսքօ։ Իշխանը սաստիկ զայրացաւ, բայց մանաւորապէս ո՛չ մէկու դէմ կասկած մը կրնար յայտնել։ Ուստի փութաց հեռագիր մը ղրկեց առ Օր. Վաքարէսքօ, հարցուցնելով թէ իր խօսքին կը հաւատայ։ Արդիւնքն եղաւ որ օրիորդն անձամբ եկաւ, հաստատական պատասխանով մը։ Հիմակ այնպէս կը սիրեն զիրար որ սրտիւս չպիտի բաժնուին։

Այս ամէնն ազէկ։ Բայց Կարոլ թագաւորն ի՞նչ կ'ըսէ։ Անո՛ր կամքն եւս ի հաշիւ առնուլ պէտք է։

ԼՐՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Անցեալ օր ծանուցինք հունգարական հողի վրայ լրտեսի մը ձերբակալումն, որ խոստովաներ է թէ Ֆրանսայի սպայ է։ կասկածեցեալ կը դիտուի ոտար լրտեսներու ձերբակալում, որք իրենք զիրենք Ֆրանսայի սպայ կ'անուանեն եղեր։ Անոնք սահմանագլխոյ մասերը տարածուեր են, խստ գնելու պատրուակաւ։ Ֆինպրոյի թղթակիցը չի տարակուսիր թէ այս ձերբակալութիւնք հնարք մ'են Ֆրանքեւռուս նիզակցութեան վարկը կոտրելու համար։ Բաղձալի էր որ Ֆրանսական կառավարութիւնն աւելի ուշադրութիւն ընծայէր այս մեքենայութեանց և անոնց վերջ տար դիւանագիտական ճամբով։

Եթէ այս դէպքեր հիւդ են, Ֆրանսացի թղթակցին հանած հետեւութիւնը տարօրինակ կրնայ թուիլ։ Լրտեսներ հնարել որպէս զի Ֆրանքեւռուս նիզակցութեան վարկը կոտրի՝ չափազանց մանուածապատ հնարք մը կրնայ համարուիլ։

ՖՐԱՆՍԱ, ՊԵԼՖԻԱ, ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Ո՛չ միայն Ֆրանսայի այլ և բոլանդական Եւրոպիոյ մէջ մեծապէս ուշադրութիւն դրաւեց Պրուսէլի քաղաքապետին Մարսիլիոյ մէջ ըրած ծանօթ յայտարարութիւնն, որով բացարձակ հերքեց Պելժիոյ թագաւորին և Գերմանիոյ միջեւ թաքուն դաշնագրի մը գոյութիւնը։

Լոնտոնէ այս առթիւ կը հեռագրուի փարիզեան լրագրի մը։

«Պրուսէլի քաղաքապետին վաւերական յայտարարութիւնը մեր նախորդ տեղեկութիւնները կը հաստատէ։ Բայց կրնամ հաստատել թէ գոյութիւն ունի անգլեւ-պելժ պայմանագիր մը, որով Անգլիա կ'ըստանձնէ իւր զօրութեամբ պաշտպանել զԱնվերս, երբ Պելժիոյ չեզոքութիւնը բռնարարել ուզուի ցամաքային Տէրութեան մը կողմէ։ Շնորհիւ այս անգլ. պաշտպանութեան, Պելժիա միջոց կ'ունենայ իւր բոլոր բանակն յատկացնել Մէօզ գետին ամրութեանց պաշտպանութեան, սպասելով որ եւրոպեան աւելի կարեւոր միջամտութեամբ մը յարգել տրուի Պելժիոյ չեզոքութիւնը։»

ՀՐԼԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ

Անցեալ հինգշաբթի Օտեսայի մէջ կատարեցաւ բացումն հրէական օրինակելի ազարակի մը, քաղաքին հրէական Որբանոցին ուսեկանութիւն, ի ներկայութեան քաղաքային իշխանութեանց։ Օտեսայի կուսակալ Զէլէնով ծովակալ, որ ներկայ էր, հաւաքեալ բազմաթիւ Հրէից կենաց բաժակ առաջարկեց։ Իւր բաժակաճառով ազդուապէս խորհուրդ տուաւ անոնց՝ յորդորել Ռուսիոյ ուրիշ կողմերը բնակեալ իրենց կրօնակիցներն որպէս զի Օտեսայի օրինակին հետեւին։ Թող Ռուսիոյ Հրեայք երկրագործական աշխատութեանց պարապին, և թող Պառն Հիրշի խորհրդոց հետեւելով չդաղթեն անծանօթ երկիրներ— (և Պոլսոյ քանի մը գիւղերն ու փողոցներն իրենց խուռներամ բազմութեամբ չլճողեն)։ Ռուսիոյ ներքին դործոց նախարարն եւս խնդակցական հեռագիր մը ղրկած էր Օտեսայի Հրեայ հասարակութեան, այս ազարակին բացման առթիւ։

Պառն Հիրշի դաղթային ճգանց վրայ Օտեսայի կուսակալն այսպէս պաղ ջուր կը թափէր ճիշդ այն պահուն երբ Պ. Առնոլտ Հուայդ, Պառն Հիրշի պատուիրակը, Փեթերսպուրկի մէջ կ'աշխատի այն մեծ բարերարին խորհուրդն իրագործել։ Իւր առաջին դործ պիտի լինի ամէն հրէաբնակ նահանգաց մէջ դաղթային յանձնախումբեր կազմել։

ԱՒՍՏՐԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

Աւստրեան կառավարութիւն ոստիկանաց մասնաւոր զօրագունդ մը պիտի կազմէ և պիտի հաստատէ ռուսական սահմանագլխին երկարութեամբ, ի պատասխանի ռուս կառավարութեան ընթացքին, որ մաքսապահներու թիւն աւելցնելու առթիւ, զինուորական զօրութեան նոր յաւելումմ մ'ըրած է աւստրեան սահմանաց վրայ։

ԻՏԱԼԻՈՅ ԳԱՀԱԺԱՌԱՆԳՆ ԵՒ ԻՏԱԼԻՈՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԳՆ

Իտալիոյ գահաժառանգը քանի անգամ է որ զուարճալի եղանակներ կը լսէ՝ իբրև Իտալիոյ ազգային եղանակ։ Ի Ֆոլիէնկոյ իրեն է պատիւ տուեալ հացկերոյթի մը մէջ, երբ նուագածուաց նշան տրուեցաւ Իտալիոյ ազգային երգն ածելու, տեսարակները օրսյ դրուած լինելով իրենց առջեւ, այս միամիտ նուագածուք, որք Իտալիոյ և Ֆրանսայի յարաբերութեանց վրայ կ'երեւի մեծ դաղափար մը չունէին, սկսան Մարսէյեզն ածել, և անգամ մը որ սկսան, կարելի չեղաւ զիրենք կասեցնել, այնքան եռանդեամբ զարկին։

Երբ գահաժառանգը Դանիայէն մեկնելով Հոլանտա գնաց յայտնութիւն Հոլանտոյ փոքրիկ թագուհւոյն, Լօօի դղեկին զինուորական նուագածուք Սանթա Լուչիա անուն երգն ածեցին, կարծելով թէ Իտալիոյ ազգային քայլերգը կը հնչեցնեն։ Իշխանը խնդաց, բայց Հոլանտիոյ արքունիքը շատ նեղացաւ։

Աւելի զուարճալին կայ։

Հետեւեալ օրն Իշխանը գնաց Լա Հէյի արքայական թատրոնը։ Հայրէն երկրորդ արարուածին հասաւ թատրոն։ Ներկայացումն ընդհատեցաւ ի պատիւ Իշխանին, և նուագածուք եղանակ մը սկսան ածել։ Ամէն ոք ոտք ելաւ, կարծելով թէ Իտալիոյ ազգային քայլերգն է։ Իշխանը գլխով շնորհակալութիւն յայտնեց հանդիսականաց։ Բայց նուագածուաց իրրեւ իտալեան քայլերգ մեծաւ եռանդեամբ հնչեցուցած եղանակն հասարակ պարերգ մ'էր լոկ։

Ի ՓՐԱԿԱ

Ֆրանձ Եոզէֆ Կայսեր այցն ի Պոհեմիա՝ ակնկալուած արդիւնքը չտուաւ։ այս վայր։ Անցեալ կիրակի Զեհէրուխուն բազմութիւն մը Փրակայի գերմանական թատրոնին առջեւ գնաց, սուլելով և աղաղակելով։ Ներս ալ մտան, և ի տես այս խուժանին, հանդիսականք աճապարանօք դուրս ելան։ Ոստիկանութիւնը միջամտեց, և այս անվայել ցոյցին վերջ տուաւ։ Բայց ներկայացումը խանգարեցաւ։

ԱՆԴԼԻԱԿԱՆ ԴՈՐԾԵՐ

Վիքթորիա Թագուհին մեծ համարում ունէր հանդուցեալ նախարար Պ. Ուիլիըմ Սմիթի վրայ, զոր Լորտութեան բարձրացնել ուզած էր, բայց նա չէր ընդունած։ Այժմ Ն. Վեհափառութիւն ի նշան իւր մեծ համարման հանդուցելոյն այրին Լորտութեան աստիճանի պիտի բարձրացնէ եղեր։

—Իռլանտացիք արդէն կը խորհին Փառնէլի արձանը կանգնել Տըպլին մայրաքաղաքին մէջ։ Իւր յուղարկաւորութեան օրն Իռլանտայի և Ամերիկայի Իռլանտացիք սուգ բռնեցին։

ՊԱՅՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՆՁՐԵԼԻ ՀԱՄԱՐ

Արուեստական անձրեւ տեղացնելու գիւտին հեղինակ Պ. Մէյլերն Միացեալ-Նահանգաց Բոստոն նահանգին մէջ ընկերութեան մը հետ պայմանագրութիւն կնքեց 1892 յունիս, յուլիս և օգոստոս ամսոց մէջ Բոստոնի հիւսիսային արուարձանաց մասին մէջ անձրեւ տեղացնելու, թրջած անգլ. մէն մի կարին համար մէկ տոլար վարձք ընդունելով։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Այն բժշկական տեղեկագիրը՝ որոյ մասին ծանօթութիւն հաղորդած ենք արդէնմոր ընթերցողաց, երէկ մատուցուեցաւ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր, ձեռամբ բժշկական պատուիրակութեան մը։

Ըստ մեր տեղեկութեանց, սոյն տեղեկագիր բացարձակ քննադատութիւն մը չէ Ազգ. Հիւանդանոցի բժշկական վիճակին վրայ, այլ նոր առաջարկ մը՝ զայն լաւագոյն վիճակի մէջ դնելու համար բժշկական հոկող մասնախումբի մը կազմութեամբ։

Վսեմ. Տօքթ. Սերվիչէն էֆէնտի եւս ստորագրած է զայն։

Նորակազմ Ուսումնական Խորհուրդը թէեւ հրաւիրեալ էր երէկ իւր առաջին նիստը կազմելու ի Պատրիարքարան, սակայն անդամոց մեծագոյն մասին բացակայութեանը պատճառաւ նիստը տեղի չունեցաւ։

Յառաջիկայ ուրբաթ օրուան համար կրկին անգամ հրաւէր պիտի ուղղուի։

Ըստ փափաքանաց Թաղ. Խորհրդոյ Մայր Եկեղեցւոյ, նախորդ Պատրիարքական Փոխանորդ և Եգիպտոսի Նորընտիր Առաջնորդ Գեր. Տ. Գէորգ Ծ. վարդապետ Իւթիւճեան հանդերձեալ է Ս. Պատարագ մատուցանել վաղը, կիւրակէ առաւօտ ի Մայր Եկեղեցւոյ և իւր ուղեւորութեան առթիւ հրաժեշտի ողջոյնը տալ ժողովրդեան։

Նիկոմիդիոյ Առաջնորդ Գեր. Մատթէոս եպիսկոպոս Յովակիմեան Զէնկիլէրի եկեղեցին հնութեան և վտանգաւոր դարձեալ ինքնին ապատառաւ՝ անցեալ տարի քակած լինելով 150 ոսկւոյ հանգանակութիւն մը ըրած էր։

Կէյվէի Մէջիդիէի եկեղեցւոյ շինութիւնն ու օծումը կատարուած լինելով, այս տարի ալ միմիայն վերոյիշեալ հարիւր յիսուն ոսկւով պիտի ձեռնարկէ Զէնկիլէրի եկեղեցւոյ շինութեան, ոչ թէ հին եկեղեցւոյ դեռնին այլ ուրիշ հաստատուն հողի մը վրայ, որպէս զի եկեղեցւոյ հիմն առաջուան պէս խարխուլ չլինի և ստէպ նորոգութիւն ընելու հարկ չմնայ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆԵՐ ԱՍՏԻՃԱՆՆԵՐ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆԵՐ

Շքոտարի Աբչէ Հիսար գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Իսմայիլ պէյ, նախկին շրջանաւարտ Միլքիյէ վարժարանին և Թարգման Եանեակի կուսակալութեան։

— —

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ կայս. պալատան նուագածուաց խումբին բժիշկ Միրլիվա Արիֆ փաշայի։

Զորրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ բժշկական վարժարանի ուսուցիչներէն դերդնդապետ Տօքթ. Շաքիր պէյի։

Հինգերորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ նոյն վարժարանին ֆրանսերէնի օդնական ուսուցիչ դեր-հազարապետ Տօքթ. Մարքօ էֆէնտիի։

Երրորդ կարգի Շէֆգատթ՝ կայս. թիկնապահ և նաւային Ֆէրիդ Վուսոս փաշայի աղջկան Օր. Լիւսի Վուսոսի։

Երրորդ կարգի Շէֆգատթ՝ Նէֆիսէ Հանըմի, որ իւր անձնական ծախիւք վերաշինել տուած է Սկիւտարի Սուլթան Թէֆիք Թաղը գտնուած հրդկիզեալ Գայմագ Մուսթաֆա Փաշա մզկիթը։

ՄԷՎԼՈՒԻՏԻ ԵՒ ՍԷՅԻԴԱԼԻԻ ՀԱՆԴԷՍՆԵՐ

Մէվլուտի և Սէյիդալիի հանդէսներն երէկ մեծ շքով տեղի ունեցան։ Համիտիյէ մզկիթին մէջ. ժամ 6½ին, Վեհ. Սուլթանը քառաձի կառքի մը մէջ բազմած այդ մզկիթը գնաց փառաւոր հանդիսիւ։ Մզկիթին բակին մէջ կը դտնուէին Մեծ-Եպարքոսը, Շէյխ-Իւլ-Իսլամ էֆէնտին, նախկին Մեծ-Եպարքոս Սայիտ փաշա, նախորդ Խրիմ Իսմայիլ փաշա, Սպարապետ Ռիզա փաշա, Շերիֆ Ապտուլլահ փաշա, Սէյտ Ֆազլը փաշա, բոլոր նախարարք և կրօնական, քաղաքային ու զինուորական բարձրաստիճան պաշտօնատարք՝ ամենքն ալ հմայդեստով՝ որք դիմաւորելով զն. Վեհափառութիւն մզկիթի առաջնորդ եղին։ Վեհ. Սուլթանն ուրբաթու աղօթքը կատարելէ յետոյ, Մէվլուտի արարողութիւնն սկսաւ։ Նախ, Այասոֆիա մզկիթին Բիւրսի Շէյխի Հիլմի էֆէնտի և յետոյ Սուլթան Ահմետ մզկիթին Բիւրսի Շէյխի Մուսա էֆէնտի քարող խօսեցան եւ բարեմաղթութիւններ ըրին։ Վանն կենաց եւ բարօրութեան Վեհափառ Սուլթանին։ Բարդէն յետոյ սկսաւ Մարգարէին ծննդեան դրքին ընթերցումը, զորս կարգաւ կատարեցին կրօնական չորս պաշտօնեայք։ Ընթերցման պահուն Վեհ. Սուլթանի մառանապետ Օսման պէյ Ն. Վեհափառութեան մատոյց Մէվլուտի օշարակն ու չաքարն և ուրիշ պաշտօնեայք ևս օշարակ ու չաքար բաշխեցին Մեծ-Եպարքոսին, Շէյխ-Իւլ-Իսլամ էֆէնտիին և բոլոր բարձրաստիճան անձանց։ Նոյնպէս օշարակներ ու չաքարներ բաշխուեցան զինուորաց, ներկայ գտնուող ժողովրդեան ինչպէս նաեւ հիւրանոցին մէջ գտնուող օտարազգի հիւրերուն։ Նոյն պահուն Բ. Դրան արարողապետ Ֆէրուխ էֆէնտի և Մէքքէի Էմիրին Թարգման Հաճի Ահմետ Աթա պէյ, առաջնորդութեամբ արարողապետ Միւնիր փաշայի, Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւն ունեցան և Ն. Վեհափառութեան մատուցին Մէքքէի Էմիր Ապիւրրէֆիզ փաշայի մէկ գիրն ի պատասխանի կայսերական Ֆէրմանին, որ հրմայած էր ամէն կերպիւ հոգ տանիլ ուխտաւորաց հանգստութեանը։ Հաճի Ահմետ Աթա պէյ նոյնպէս Ն. Վեհափառութեան մատոյց նուիրական արմաւը զոր ղրկած էր Մէքքէի Շէյխ Ատիլ փաշա։

Մարգարէին ծննդեան դրքին ընթերցումէն յետոյ, բարեմաղթութիւնք եղան վասն կենաց և բարօրութեան Վեհ. Սուլթանին և Ն. Վեհափառութիւն մզկիթէն ելնելով, սպիտակ նժոյգի մը վրայ հեծած կայսպալատ դարձաւ միւնոյն հանդիսիւ։

Հանդէսին ներկայ եղող զինուորք քիչ յետոյ զօրահանդէս մը կատարեցին հրամանաւ Ն. Վեհափառութեան։

* * *

Կայս. պալատան առջեւի քէօշկին մէջ կը գտնուէին ֆրանսական դեսպան Պ. Քանպոն իւր հետեւորդներով, պելճիական դեսպան Պ. Պորիկրաւ, և պարսկական դեսպանատան խորհրդականն. իսկ ձեպը Հիւմայունի պաշտօնատան մէջ կը գտնուէին երկու հարիւրէ աւելի օտարազգի հիւրեր։ Բոլոր ներկայք պատուասիրուեցան Մէվլուտի օշարակով ու չաքարով։ Ներկայից ոմանք ալ սենեկապետաց միջոցաւ արժանացան կայսերական մեծարանաց։

— —

ՇՆՈՐՀԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՔ

Բարձր Մեծ-Եպարքոսը, Բարձր. Շէյխ-Իւլ-Իսլամը, պաշտօնի վրայ գտնուող և անպաշտօն բոլոր նախարարք և բարձրաստիճան պաշտօնատարք երէկ կայս. պալատ գնացին և Մէվլուտի տօնին առթիւ իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցանելով, առաջին սենեկապետ Հաճի Ալի պէյի միջոցաւ արժանացան կայսերական մեծարանաց։

Մէքքէի Էմիրը, Եգիպտոսի Խտիվը, Եգիպտոսի արտասովոր պատուիրակ Մուխթար փաշա, բոլոր կուսակալք և զօրաբանակաց հրամանատարք Մէվլուտի տօնին առթիւ շնորհաւորական հեռագրեր ուղղած են ի կայս. պալատ։

— —

ՆՈՎԱՑԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հինգշաբթի օրը ծովային նախարարութեան պաշտօնատան մէջ յանձնաժողով մը ի նիստ գումարեցաւ ընդնախագահութեամբ ծովային սպայապետին նախագահ Ֆաիզ փաշայի եւ ծովային խնդիրներու վրայ խորհրդակցութիւններ կատարեց։

— —

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԸ

Ֆրանսական դեսպան Պ. Քանպոն, հեռագիր մը ուղղելով Հանրապետութեան Նախագահ Պ. Քառնօի, ծանուցած է թէ Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւն ունենալով իւր յանձնարարագրերը մատուցած և թէ այդ առթիւ արժանացած է Ն. Վեհափառութեան մասնաւոր մեծարանաց։

— —

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կայս. բժշկական ընկերութեան երէկ իրիկուան նստին մէջ անդամ ընտրուեցան Հուլքի պէյ, Տօքթ. Սուլթաքի և Տօքթ. Պիսթին։

Տօքթ. Քանպուրօղլու յայտարարեց թէ հոկտեմբեր 12էն (ն. տ.) ի վեր փոդացաւի դէպք տեղի չէր ունեցած գերմանական հիւանդանոցին մէջ։

Յետոյ, շահեկան վիճաբանութիւն մը բացուեցաւ մայրաքաղաքիս մէջ տիրող հիւանդութեանց վրայ։ Ապա, կարդացուեցաւ Նախագահ Զօէրոս փաշայի (որ բացակայ էր) մէկ գիրը որով կը ծանուցանէր ընկերութեան թէ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն ի նկատի առնելով ընկերութեան տեղեկագիրը, հրամայած է Բերայի թաղապետութեան որ պէտք եղած զգուշական միջոցները ձեռք առնուին ի Բէյմեր-Ալթը և այլ տեղեր ուր հրեայք կը բնակին։

Ի վերջոյ Տօքթ. Զարդարեան խօսեցաւ վիրաբուժական հինգ գործողութեանց վրայ զոր կատարուած էին գերմանական հիւանդանոցին մէջ ձուլուածային (varicocèle) ախտացեալ անձանց վրայ, եւ յայտնեց միանգամայն այս մասին Տօքթ. Քանպուրօղլուի հետեւած եղանակը։

— —

ԱՆՏԻՈՔԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ

Բ. Դուռը վաւերացուցեր է Թարսոս լերան մետրապոլիտ Սիրիոսն եպիսկոպոսի ընտրութիւնն իբր Պատրիարք Անտիոքայ։

— —

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՅԻ

Օսմ. կայս. Պանքայի բարձրագոյն պաշտօնատարներէն Ազն. Կարապետ էֆէնտի Սրվաճեան որ յառաջագոյն Կրէտէի մէջ պաշտօն մը կատարած էր այդ հաստատութեան կողմէ, այսօր Քասթամունի կ'ուղեւորի, նմանօրինակ պաշտօն մը ալ հոն կատարելու, քննելով տեղւոյն առեւտրական և սեղանաւորական վիճակն և Պանքայի մասնաճիւղ մը հաստատելու կարելիութիւնն։

* * *

Օսմ. Պանքայի ընդհ. տնօրէն Սըր Էտկար Վինսընդ որոշած է ի բաց մերժել տեղական կարգ մը հաստատութեանց համար ողորմութեան կարգանցած այն հին դրութիւն որով պաշտօնեայք կընդունուին մասնաւոր շնորհներով, այլ յետ այսորիկ արժանեաց նկատողութեամբ որոշել Պանքային պաշտօնեայները։ Ներկայացեալ ընտրելիք քննութիւն պիտի անցուցնեն և յայտնդարոյն հանդիսացողները պիտի կոչուին բաց մնացած պաշտօնեներուն։ Այս նոր դրութիւն գովելի է ոչ միայն դրական այդ բարձր հաստատութեան ընծայելիք օգուտներուն համար, այլ և այնու դի նախընթաց մը և օրինակ պիտի հանդիսանայ հանրային ուրիշ հաստատութեանց համար։

Յառաջիկայ երկուշաբթի, 7/19 հոկտեմբեր, տեղի պիտի ունենայ Օսմ. կայս. Պանքային մէջ, ի Ղալաթիա, մի քանի պաշտօնէից ընդունելութեան համար բացուած մրցումն որուն յայտագիրն հրատարակած ենք յառաջագոյն։ Կ'ըսուի թէ հարիւրի մօտ ընտրելիք արձանագրել տուած են արդէն իրենց անունքը, մրցման քննութեան մասնելու համար։

— —

ՀՐԵԱՅ ԴԱՂԹԱԿԱՆԵՐ

Ի մօտոյ մայրաքաղաքս կը սպասուի Պառոն տը Հիրշ ներկայացուցիչն որպէս զի հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուին Ռուսիայէ դաղթող հրէից նկատմամբ, զորս հրեայ երեւելիներէ կազմեալ յանձնաժողով մը առժամապէս հաստատած է մայրաքաղաքիս գանազան թաղերուն մէջ։ Յանձնաժողովն կողմէ այս խնդիրներուն եղած նպաստները չեն կրնար անոնց անհրաժեշտ պիտոյից բաւել և որովհետեւ Պառոն տը Հիրշ իր Հարաւային Ամերիկայի գաղթավայրին մէջ պիտի ընդունի յանձնաժողովին կողմէ արդէն նշանակուած հրեայները միայն, միւս գաղթականք կ. Պոլիս պիտի մնան։ Մտադրութիւն կայ զանոնք ղրկել Փոքր-Ասիոյ զանազան նահանգներն, յորս պիտի կրնան դործածուիլ երկրագործական աշխատութեանց։

Նաւահանգստի վերատեսուչը թէեւ արդիւնք է նոր հասած գաղթականներու ցամաք ելնելը, սակայն նորադոյն հրաման մը արտօներ է այս վերջիններն առժամապէս բնակիլ մայրաքաղաքիս մէջ և զանոնք բաժներ է Խասգիւղի, Սկիւտարի և այլ թաղերուն մէջ։ (Մանդիս.)

— —

ԻՏԱԼԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆ

Բ. Դուռն իւր հաւանութիւնն յայտներ է Պ. Բէսմանի կ. Պոլսոյ իտալական դեսպան անուանման համար։

* * *

Իտալական նորընտիր ընդհ. հիւպատոս Պ. Նիքօլա Արվէյդ որ ընտանեօք մայրաքաղաքս հասաւ հինգշաբթի օրը, 1862էն ի վեր կը ծառայէ հիւպատոսական ասպարէզին մէջ և ժամանակաւ դեր-հիւպատոսի պաշտօն վարած է ի կ. Պոլիս։ Փորձ և հմուտ անձ մըն է և կարեւոր ծառայութիւններ մատուցած է իւր երկրին։

— —

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Նիկոմիդիոյ թաղապետական բժիշկը՝ Տէյիրմէն Տերէյի, Սէրայը գիւղի ու շրջակայից մէջ երեւան եկած հիւանդութեան մը մասին քննութիւններ կատարելով, տեղեկագրած է թէ այդ հիւանդութիւն՝ Դալբզլբի շրջակայքը կատարուած բրնձի մշակութենէն օգը ապականուելով երեւան եկած տենդ է։

—Սէլանիկի Վուտինա գիւղաքաղաքին եւ շրջակայ գիւղօրէից մէջ ծաղկախտ երեւան եկած ըլլալով, մահեր ևս կը պատահին։ Նահանգին կուսակալը հեռագրաւ հրաման տուած է տեղական կառավարութեան՝ հարկ եղած միջոցները ձեռք առնելով արգելել այդ ախտի ծարակումը։

— —

ՀԱՆԴԷՍ ՀԱՐԱՆԵԱՑ

Նախընթաց օր Բերայի Սէնդ-Անթուան եկեղեցւոյն մէջ տեղի ունեցաւ արեւել. երկրպագութեաց կ. Պոլսոյ տնօրէն Պ. Կրոսհոլցի աղջկան՝ Օր. Բառլայի ամուսնութիւնն ընդ տոքթ. Բուլիչի, բուժիչ աւստրիական դեսպանատան Թուրքաստանի չոգենաւուն։ Ներկայից մէջ կը նշմարուէին գերմանական դեսպան Պ. տը Բատովիձ՝ իր ընտանեօք, աւստրիական դեսպան Պ. տը Բալիչէ, գերմանական ընդհ. հիւպատոս Պ. Ժիլէդ և գերմանական ու աւստրիական դեսպանատանց և գերմանական հիւպատոսարանի գրեթէ բոլոր պաշտօնեայք, գերմանական դեսպանատան երեց Սիւլ՝ իր տիկնոջ հետ, Պերթրամ էֆէնտի և Պ. Տիւբեկ՝ իրենց տիկնանց հետ, Վուլֆինկ, Քաբ, տոքթ. Հակէլ, Տեթիէ ընտանիքները, աւստրիական պահակ չոգենաւուն հրամանատար Պ. Փեթրովսքի, իր եղբայրն և նոյն չոգենաւուն սպայք, եւ այլ բազմաթիւ հրաւիրեալք, ինչպէս նաև արեւել. երկրպագեաց ընկերութեան բոլոր գլխաւոր պաշտօնեայք։

Միջօրէին յետոյ ժամ 3ին (ը. ե.) խօսեցեալք եկեղեցի մտան։ Օր. Կրոսհոլց՝ ըստ պատակ չքեղ զգեստներ հագած՝ իր հորը թեւն, իսկ տոքթ. Բուլիչ իր թեւն ունենալով զՏիկ. Կրոսհոլց։

Պատուակալ օրիորդներն էին Օր. Էլլա Կրոսհոլց, Օր. Բատովիձ, Օր. Վուլֆինկ. վկայներն՝ Պ. Հանսա եւ Տոպլէվսքի, ըստպէս աւստրիական պահակ չոգենաւուն։

Օր. Կրոսհոլցի կողմէ կնքահայրութիւն կը կատարէին՝ Պ. տը Բատովիձ և Պերթրամ էֆէնտի։ Պ. Բուլիչի կողմէ, Պառոն տը Բալիչէ և Փեթրովսքիի հրամանատարը։

Պսակի արարողութիւնը կատարեց մայրաքաղաքիս Ֆրանչիսկեան կրօնաւորաց պետ Տ. Աթիար Պանքար։ Հարսնեւորք եկեղեցիէն ելնելով Թէվֆիքոնիյի սրահը գնացին ուր չքեղ սեղան մը պատրաստուած էր գլխաւոր հրաւիրելոց համար։ Եօթանասուն անձինք մասնակցեցան սեղանին որմէ յետոյ ցայգահանդէս մը տրուեցաւ որ տեւեց գրեթէ մինչև առաւօտ։

— —

ԱՆԳԼ. ՆԱՒԱՏՈՐՄ

Անգլիական նաւատորմին մեծ մասը Զմիւռնիայէն ճամբայ ելեր է Սուտան (Կրէտէ) ծովախորշն երթալու համար։

— —

ԱՒԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ

Սէլանիկէն կը գրեն թէ, ըստ տեղեկութեանց Մերլիվա Էտիպ փաշայի, որ կայս. հրամանաւ պաշտօն ունի Ագրիանուպոլսոյ Լանգեդ գիւղաքաղաքին մէջ աւազակներ հալածել, Տրամա գիւղաքաղաքին մէջ երեք աւազակներ ձերբակալուած են, որք կը կասկածուի թէ Սինէգլիի դէպքին մէջ մեղսակցութիւն ունեց

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԳՈ

ՀՍՎՈՏՈՎՍ

Մեկ դ 11 գրագրատան վրայ։ Թղթատարը Մոսի ի գնացքայի Լոբլից։ «Թղթատարն գնում ա ամբ տեսա Թղթատ մի մեծարդ գալսարան գրանի վրայով Թղթատարը Լոբլի տեսնելու համար։ Ամբ գրանի մեջ գտանվում էր մի գեղեցիկ տղա

ՈՄԵՈՆ

(ՍՈՎՎԱՆՈՒՄ ՎԵՊԱՍԵՆՈՒ ՊԵՏՈՒՄԻՆ Ի. Գ.)

ՈՒԻԼՈՆ ԳԵՐՄԱՆ

Մարդկանց ամենազգայուն մասին տալ նաև ամենաբարդ գրքերը՝ գրքերը՝ որոնք ունակ են ոչ միայն զարգացնելու նրանց գրական ճաշակը, այլև դաստիարակելու նրանց գեղագիտական զգացողությունը։ Գերմանացի գրող Ուիլոնի «Ոմեոն» գիրքը հենց այդպիսի գրքերից է։ Գիրքը գրված է գրական գեղեցիկ լեզվով, հարուստ է գեղարվեստական գեղեցիկ նկարագրություններով։ Գրքի գլխավոր հերոսը՝ Ոմեոն, ապրում է Ֆրանսիայի հարավում, Ալպերի ստորոտներին գտնվող գյուղում։ Նա ապրում է գյուղացիական պարզ, հանգիստ կյանքով։ Ոմեոն ունի գեղեցիկ ընտանիք, ունի գեղեցիկ տուն, ունի գեղեցիկ ընկերներ։ Ոմեոն ունի գեղեցիկ սիրուհի, Ֆլորան։ Ոմեոն ունի գեղեցիկ ձիեր։ Ոմեոն ունի գեղեցիկ ամուսնություն։ Ոմեոն ունի գեղեցիկ երեխաներ։ Ոմեոն ունի գեղեցիկ բնություն։ Ոմեոն ունի գեղեցիկ ապագա։ Ոմեոն ունի գեղեցիկ անցյալ։ Ոմեոն ունի գեղեցիկ ներկա։ Ոմեոն ունի գեղեցիկ ամեն ինչ։ Ոմեոն ունի գեղեցիկ ամեն ինչ, բացի գեղեցիկ մահից։ Ոմեոն մեռնում է։ Ոմեոն մեռնում է գեղեցիկ։ Ոմեոն մեռնում է գեղեցիկ, գեղեցիկ մեռնելով։ Ոմեոն մեռնում է գեղեցիկ, գեղեցիկ մեռնելով

Ադրիանուպոլսոյ արքունի կալուածոց յանձնաժողովին թղթակցութեանց առաջին քարտուղարի օգնական անուանած է Քեազիմ պէյ, նախկին չրջանաւարտ Միւթէխէ վարժարանին։

— Սէլանիկի մէջ դրամանենգներու խումբ մը ձերբակալուած է։ Ասոնց պետին՝ Տիմիթրիի վրայէն կեղծ դրամներու կաղապարներ գտնուելով գրաւուեր են։ Նոյնպէս բնակարանէն այլեւայլ հանքային նիւթեր և գործիներ գտնուեր են։

— Այս տարի եւս բժշկական վարժարանի Ե. և Զ. դասարանի աշակերտներէն չորսը Ֆրանսայի բժշկական վարժարանը պիտի ղրկուին իրենց ուսումը կատարելագործելու համար։

— Անցեալները Զմիւռնիոյ Գարաթաշ անուն տեղը կատղած շուն մը տասնըվեց մարդ և հարիւրէ աւելի շուներ խածեր է։ Շունն յետոյ սպանուեր է, իսկ խածնուած մարդիկ մայրաքաղաքս ղրկուած են դարմանուելու համար։

— Վախճանեալ Սպարապետ Ալի Սաիպ փաշայի կնոջ՝ Հանիֆէ Նիկեար հանրմի ամսաթոշակ մը յատկացուելու համար աղերսագիր մատուցուած ըլլալով, հարկ եղած գործողութիւնք կը կատարուին։

— Այսրկի կրթական տնօրէն Մէնէմէնլիզատէ Թահիր պէյ միւնոյն պաշտօնով Սէլանիկ փոխադրուած և իրեն յաջորդած է Թահսին պէյ, կրթական տնօրէն Սէլանիկի։

— Գոնեաի էյմալու գաւառակին տասանորդական տուրքն այս տարի վարձակալութեան տրուած է անցեալ տարիէն 182,500 ղրուշ աւելի։

«ՄՕՑԷՐՏ» ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ

Աշունն եկաւ և ձմեռն ալ մօտ է, հետեւաբար թէ՛ կանայք և թէ՛ արք հանդերձեղինաց պէտք ունին։

Մայէրի վաճառատուներն, որք մայրաքաղաքիս մէջ շատ տարիէ ի վեր ծանօթ են հանդերձեղինաց վաճառմամբ, իրենց գործառնութիւններն ընդարձակելով Եւրոպայէն բազմաքանակ հանդերձեղէններ բերել տուած են աշնան և ձմրան եղանակներուն յատակ։

Սոյն վաճառատան մէջ գտնուած ապրանքներն արդէն մայրաքաղաքիս ժողովրդեան կողմէ գնահատուած են, վայելուչ ձեւին, կերպասին տոկունութեան և գնոց ածանութեան պատճառաւ։ Այս անգամ վաճառատանց մէկ կողմը յատկացուած է կանանց համար։

Հանդերձի պէտք ունեցողներն եթէ անգամ մը այցելեն այդ վաճառատունները խիստ գոհ պիտի մնան։

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Այս գիշեր, Սամանթիոյ Նաւամատոյցին քով գտնուող Շէյմս թատրոնին մէջ թատերական չքեղ ներկայացում մը կը տրուի Ֆէյհմի էֆ. ի տնօրէնութեան ներքեւ գտնուող օսմ. խմբին կողմէ, ի նպաստ Տիկ. Օֆիլեայ Էֆէնտիի։ Ներկայացուելիք խաղն է Վիքթոր Հիւկոյի ԱՆՃԵԼՕ ՄԱՌԻԼԻՐ չորս արարուածով ՏԻՒՐԱՆԻ ՎԱՐԴԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ, կատակերգութիւն մէկ արար, ՄԵԼՈՏԻ՝ տիկին Օֆելեաի կողմէ և Օր. Բերուզի կողմէ երգ։ Ներկայացումը պիտի սկսի գիշերուան ժամն 2½-ին։

ՀԵՌԱԴԻՏԱԼՈՒԿՔ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՎԻԵՆՆԱ, 16 հոկտ.—Պաթեմպերկի Ալեքսանդր իշխանը հետեւեալ depeշը 27rդ գնդին հրամանատար անուանեցաւ։

—Դամասկոսի հնտահրին պատճառաւ Պէյրութէն եկող նաւերուն վրայ դրուած քարանթինային հետեւանք ուստրիական-գարական Լոյտի շոգենաւերը Պէյրութ չպիտի հանդիպին։

ՄՈՆՑԱ, 16.—Նաբոլիի իշխանն աստ հասաւ։ Մարքիզ տի Ռուտինի Հռոմ ուղեւորեցաւ։

—Բրէսլաւեանս Բուլիէ պաշտօնական աղբիւրէ արտօնեալ է հերքել մաճառ լրագրի մը հետեւեալ լուրերն, իբր թէ աւստրիագերմանական նիզակակցութեան դաշնագրին մէջ փոփոխմունք յառաջ եկեր են Իտալիոյ անդամակցութեամբ։ Իբր թէ Աւստրիոյ Հունգարիոյ, Ռումանիոյ և Գուլգարիոյ մէջ յարձակողական և պաշտպանողական նիզակակցութիւն մը կնքուեր է, և իբր թէ Իտալիոյ և Անգլիոյ միջեւ պայմանագրութիւն մը կնքուեր է, ի պաշտպանութիւն իրենց ափրիկեան շահուց։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա 5 Հոկտեմբեր

ԸՆԹԱՑԵՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԴՐՈՅ		
3 ամիս Լոնտրայի վրայ		109
3 » Բարիզի »		23 25
Օսմանեան Բօնսօլիտէ		
Երէկ երեկոյ դոց. [Մինչ. Սերի]		19 08
Բերսայի մէջ »		— —
Աւաւտուան բացուելուս		19 07 ½
Կէս օրին »		19 05 ½
Թաղվելաթը Օսմանիէ երկ երեկոյ		71 10
» » Փամ 5ին		70 34
ԸՆԹԱՑԵՔ ԱՐՔԷԹՂՈՅ		
Փոխառութիւն	Ա. Սերի	41 ⅜
»	Բ. »	21 ⅜
»	Գ. »	19 07 ½
ԲԱՆԿՆՏՈՄՈՒԹ		
Եօսիկեթ ժէնէրալ	Անգլ. Լիր	4 17
Քէսեի ժէնէրալ	» »	8
Պանք տը Գաձա	» »	5
Սօս. Շանժ. է վաշէօր	» »	4 22
Ռէսի	» »	14 26
Թրամուէյ	» »	382
Բուժէլիի երկաթուղի	Ֆր.	60 ½
Բաճնեթուղթ Լավրիսի Գ. Կ.		127
ԸՆԹԱՑԵՔ ԴՐԱՄՈՑ		
Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
20 Ֆրանքնոց	»	87 08
Անգլիական ոսկի	»	110 01
Մարք [Գերմանական ոսկի]	»	106 30
Իմպերիալ	»	89 30
Քրիմիչ	»	51 15
Բուպլի թղթադրամ	»	8 75
Մէճ. արծաթ [տարբ.]	»	107 21
Հինգնոց	»	101 10
Մէթալիք	»	99 10
Թասֆիյէ	»	21
Տակս Ղալաթիոյ Սակարանի	»	6

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

ԲԱՐԻԶ, 16 Հոկտ., ժամ 4 վայր. 20 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	96 05
» » 4 ½ %	105 92
Օսմանեան քոնսոլիտէ Սերի Դ	17 75
» երկաթուղի	61 75
» Բէժիի բաճնեթուղթք	339 37
Պանք Օթոման	546 87
Մոսիէթէ ժէնէրալ	— —
Գրէտի Լիոնէ	806 25
Իտալական Ռանթ 5 %	90 10
Բրիօրիթէ Թիւրք (1890)	401 87
Եգիպտական միացեալ	490 31
Օսմ. մաքս. արժեթուղթ	436 25
Օսմանիէ (Օսմանեան քոնսոլիտէ)	331 25
Զէք Լոնտրայի վրայ	25 28 ½
ԼՈՆՏՈՆ, 16.— ժամ 6 վայր.	**— երեկոյ**
Անգլ. քոնսոլիտէ	95 06
Օսմ. » Սերի Դ.	17 43
» » » Ա.	41 ⅜
» » » Բ.	21 ⅜
» » Գ.	17 43
Փոխառութիւն 1877	— —
Պանք Օթոման	11 68
Եգիպտական միացեալ (ինդիգիոյ)	96 ⅝
» առանձ. (բրիվիլէժիէ) 1890	88 ½
Տօմնիսալ (փոխառ. Ռուշիտ)	102 ½
Ռուսական 1890	95 ¾
Այլոյն երկաթուղի	21
Գաւապայի երկաթուղի	16 ½
Փոխանակութիւն Փարիզի վրայ	25 510
ՎԻԵՆՆԱ, 16.— ժամ —վայր —	
Օսմանեան երկաթուղի	29 70
» Բէժիի բաճնեթուղթք	154
Փոխանակութիւն Լոնտրի վրայ	117 55
» Փարիզի »	46 40
ՊԵՐԼԻՆ, 1.— ժամ —վայր —	
Փոխանակութիւն Լոնտրի վրայ	20 205
» Փարիզի »	80 50
Բուպլի թղթադրամ	212 75
Օսմանեան երկաթուղի	58 70
Օսմ. քոնսոլիտէ Սերի Դ.	17 50
Օսմ. Ռէսի	166 30

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ 16 — ժ. 10 վ.— երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	— —
Օսմանեան քոնսոլիտէ Գ.	17 72
Օսմանեան երկաթուղի	61 75
Օսմ. Բէժի	339 37
Բրիօրիթէ Թիւրք	401 87
Օսմ. Մաքս. արժեթուղթ	436 25
Պանք Օթոման	547 18

ԲԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԻՆ

Աւասիկ համառօտութիւնն այն բանախօսութեան որով Ֆրանսական դեսպան Պ. Բանպոն, պատասխանեց Ֆրանսական գաղթականութեան երկրորդ ներկայացուցիչ Պ. Կանտիէի բանախօսութեան։

Հանրապետութեան նախագահին և նախարարաց պետի հաղորդեմ արտայայտութիւնն այն զգացմանց որոց պերճախօս թարգմանը կը հանդիսանաք։ Հայրենիքէ հեռի, աւելի բուռն կերպիւ կը զգանք անոր ուրախութիւններն ու ցաւերը, և գուցէ մենք մեր Ֆրանսացի եղբայրներէն աւելի տպաւորութիւն կը կրենք ի տես այդ մեծ երկրին, որ վերածնած է աշխատութեամբ, խաղաղութեամբ և իր բոլոր որդւոց միութեամբ և որ կարծես զգեցած է յաւերժական երիտասարդութիւն մը։

Շնորհակալ եմ ձեզ որ այնքան լաւ արտայայտեցիք այս զգացումներ։ Ձեր խօսքեր կ'ապացուցանեն ինձ թէ աստ ամեն սրտերու իրոք հայրենեաց հոգին կը խայտայ և թէ, պատիւ ուենենալով ձեր դրօշը կրել, ձեզ ամենքդ ալ, Պարոնայք, իմ չուրջս բղորուած պիտի տեսնեմ։

Երախտագէտ եմ ձեզ այն շնորհաւորութեանց համար զորս հաճեցաք ուղղել ինձ և կարի զգածեալ եմ դեսպանուհւոյն նկատմամբ ձեր յայտնած բաղձանքներէն։ Կը յուսամ որ Կ. Պոլսոյ կլիման պիտի մեղմացուցէ իր երկարու ցաւերէն հիւանդութիւն։ Իսկ ես, մեկ խոստում միայն կընամ տալ ձեզ, այն է թէ՝ պիտի ուսումնասիրեմ և աղդուապէս պիտի պաշտպանեմ ձեր շահեր, և իմ դուռս միշտ բաց պիտի ըլլայ ձեր առջեւ որպէս զի ձեր պէտքերու մասին զիս լուսաւորէք։ Ի բոլոր սրտէ կ'ընդունիմ ուրեմն ձեր ինձ ընծայած աջակցութիւնը։ միասին պիտի աշխատինք ի զարգացումն մեր վաճառականութեան, մեր ճարտարագործութեանց և մեր միահամուռ գործակցութեամբ յուսամ որ պատիւ պիտի բերենք ֆրանսական անուան։

Խնդիր մը չշօշափեցիք, հիւանդանոցին խնդիրն որ ի շնորհս Մենդելպլյո կոմսին ու կոմսուհւոյն նախաձեռնութեան նոր կերպարանք մը ըստացած է։ Բարեբախտ եմ որ հոս կը գտնեմ անոնց յիշատակը, վասն զի ես իրենց բարեկամն եմ, և դուք չպիտի կրնաք պէտք եղածին չափ գովել անոնց արթուն գործունէութիւնն ու անձնուիրութիւնն ազգային շահուց համար։ Դրամական աղբիւրները ձեռք բերուած են և անհետացած են դժուարութիւնք որոց տեղի տուած էր գեսնի մը ընտրութիւնն։ Հանրապետական կառավարութիւնն որոշած է միւնոյն տեղւոյ վրայ վերաշինել հիւանդանոցն։ Իրմէ կը սպասենք վերացեալ ծրագիրները, զորս պիտի ջանամ ձեռք բերել, և անգամ մը որ յատակաձեւերն ընդունիք, պիտի ձեռնարկենք հիմնարկէքին և փութոյ պնդութեամբ յառաջ պիտի տաննենք աշխատութիւնները։

Այս առթիւ անգամ մը եւս վեհ. Սուլթանի բար եսիրութեան ապացոյցը տեսանք մեր գաղթականութեան նկատմամբ։ Իր երկրին պիտոյից այնքան ուշադիր, Իր բարձր կոչման այնքան խորաթափանց և այնքան յառաջդիմասէր այս հանճարեղ Վեհապետին շնորհիւն է որ Հիւանդանոցը վերաշինելու արտօնութիւնն ստացանք, եւ ձեր միահամուռ զգացման ապահովպէս կը համապատասխանեմ՝ մեր յարգալից երախտագիտութիւնը մատուցանելով Ն. Վեհափառութեան։

Գիտեմ թէ Ֆրանսա իրաւունք ունի հպարտանալու իր Կ. Պոլսոյ գաղթականութեան վրայ, թէ հոս ամեն ուրեք կը գտնուին ֆրանսական գործեր ու ձեռնարկներ, թէ մեր հայրենակիցք իրենց հետքը թողած են ամեն մեծ աշխատութեանց մէջ, թէ մեր կրօնաւորք և կրօնաւորուհիք կը դասաւորակեն երիտասարդութիւնն, կը խնամեն հիւանդներն և հանրութեան կողմէ կը յարգուին, թէ մեր վաճառականք հաստատ կը պահեն մեր պարկեշտութեան վաղեմի բարի համբաւն, և մեր գործաւորներ հոս կը բերեն իրենց ճաշակն ու ձեռաց ճարտարութիւնն։ Կանխաւ ձեզ հետ համաձայնելու հաւատիքն ունիմ՝ միասին աշխատելու համար ֆրանսական ազդեցութեան և մեծութեան աճեցման համար։

ՀԱՅ ԹԱՏՐՈՆ

Ի ՏՓՂԻՍ

«ԿԱՄԵԼԻԱԶԱՐԴ ՏԻԿԻՆ»

Խօսել Դիւմա որդու այդ նշանաւոր դրամի մասին, կը նշանակէ գովել եւ միմիայն գովել թէ՛ նրա դրական արժանաւորութիւնները և թէ բեմական կողմից վերին աստիճանի յարմար լինելը։ Նոյն իսկ Էմիլ Զօլան, Դիւմա հօր պաշտպան և Դիւմա որդու այս կատաղի հակառակորդը, անխնայ հարուածելով վերջինի գրուածները, չէ կարողանում չը խոստովանել «Կամելիաազարդ Տիկին» պիեսի արժանաւորութիւնը և իբրեւ մի դեղեցիկ դոհար դուրս է բերում ֆրանսական դրամատուրգի կեղծ հուլունքների ամբողջ շարքից։ Արդարեւ, այն ճըշդբերիա յատկանիշները, որ հեղինակը տուել է Մարգարիտ Գոտիէին, կարող են համարուել անմահ։ Ուստի որքան հին լինի, որքան եւս մաշուած լինի պիեսը եւրոպական և ոչ եւրոպական բեմերի վրայ, իւր իրական բնաւորութեան շնորհով Մարգարիտի տիպարը միշտ կը մնայ թարմ, ազդու և տպաւորիչ։ Ցեսնել և զուարճանալ, կրկին տեսնել և չը ձանձրանալ — ահա այդ տիպարի, ահա ամբողջ պիեսի յատկանիշը։ Հասկանալի է ուրեմն, որ թատրոնական յանձնաժողովը ոչ միայն չէր սխալվել, այլ եւ միանգամայն շատ նպատակայարմար էր վարուել Տիկ. Սիրանոյշի երկրորդ դերբիտի համար ընտրելով «Կամելիազարդ Տիկինը»։

Ճշմարիտ է, այդ տեսակ հռչակաւոր և օտէպ խաղացող մի պիեսի մէջ բեմ դուրս գալը կարող էր վրանդաւոր համարուել նրա ամբողջ ծանրութիւնը ստանձնող մի դերասանուհու համար։ Բայց Տ. Սիրանոյշի բեմական փորձառութիւնը փրկեց նը բան այդ վտանգից, և նա իւր ամենադժուարին և ամենապատասխանատու դերը սկսեց և առաջ տարաւ նախանձելի դերասանուհու յատուկ աբիւրեթամբ։ Նոյն պէտք է շեշտել այն հանդամանքը, որ դերասանուհին շատ ճիշտ էր ըմբռնել Մարգարիտի տիպարը։ Բայց ըմբռնել միայն բաւական չէր, արտայայտել տիպարը իւր բոլոր կատարելութեամբ— այս էր ամենագլխաւորը։ Եւ Տ. Սիրանոյշը կարողացաւ իւր ճշդրիտ ուսումնասիրաածը իրական կերպով ներկայացնել տեսարանների 12-ին։

Մենք երկար չենք խօսիլ Նրա խաղի մասին, որովհետեւ այդ կը նշանակէր այստեղ շեշտել դերասանուհու շարժումները, միմիկը և ձայնի երանգները ամեն մի տեսարանում առանձին։

Սակայն կային տեսարաններ, որոնց անկարելի չէ չը յիշել որոշ կերպով։ Այդ տեսարաններն էին երրորդ դրդողութիւնը իւր ամբողջութեամբ վերցրած և հինգերորդը— մահուան տեսիլը։ Թէ՛ առաջինն և թէ վերջինը դերասանուհին մեծ յաջողութեամբ անցկացրեց։ Երրորդ դրդողութեան սկզբում իւր բաղդաւոր լինելը, իւր նախանձելի վիճակի արտայայտութիւնը, ապա Արմանի նախապաշարված հօր երեւան գալով նրա կրած յանկարծակի փոփոխութիւնը, նրա սրտագին բացատրութիւնը, իւր ճակատագրի դէմ բողոքելը, և վերջապէս, Արմանի բաժանվիլը— բոլորը մի մի սրտաշարժ պատկերներ են։

Իսկ մահուան տեսարանը, մանաւանդ վերջում, չատ բնական էր։ Տիկ. Սիրանոյշը չատ խելոյի էր մոռծել՝ մեռնել ոտքի վրայ, ըստ որում այս տեսակ մահ յատուկ է միմիայն թոքախտից մեռնողներին, որ երբէք չեն սպասում մահուան, միշտ, մանաւանդ վերջին րոպէներին, համոզուած են, որ պէտք է ապրեն, նոյն իսկ այն ակնթարթին, երբ կուրծքը արդէն վերջին շունչն է արձակում։

Այսպիսի տպաւորութիւն գործեց մեզ վրայ Տիկ. Սիրանոյշի խաղը։ Կային հարկաւ և թերութիւններ, որ նշմարվում էին մանաւանդ առաջին գործողութեան մէջ։ Բայց մենք իրաւունք չունենք միմիայն Տիկ. Սիրանոյշին մեղադրել այդ թերութիւնների համար։

Մենք այս անդամ չենք խօսել Պ. Աբելեանի խաղի մասին, որ կատարում էր Արմանի դերը, քանի որ նա այդ երեկոյ ստիպված էր խաղալ հիւանդ դրութեան մէջ, ֆիզիքապէս ընկճուած։

Ժորժ-Դիւվալի դերը Պ. Պետրոսեանը կատարեց մեծ յաջողութեամբ։ Նրա խաղը ազդու էր և սիրուն։

Միւս դերակատարների մէջ լաւ էին Տիկ. Մելիքեան՝ Նիշեատի դերում, Տիկ. Զաբել՝ Պրիւդանսի դերում, Օր. Վարդուհի՝ Նանինի դերում և Պ. Դրեանց՝ Սեն-Ֆոդանի դերում։ Զարմն էլ ցոյց տուին իրանց բարեխղճութիւնը։ Այդ երեկոյ առաջին անդամ բեմ դուրս եկան Պ. Արմէնն Արմէնեան (Գաստոն) և Պ. Արաքսեան (Վարվիլ) և երկուսն էլ չատ յաջող կատարեցին իրանց դերերը։ Թէ՛ մէկը և թէ միւսը լաւ ապագայ են խոստանում։

Զը մոռնանք յիշել, որ այդ երեկոյ թատրոնը ծայրէ ի ծայր լիքն էր։ մի ուրախալի երեւոյթ, որ կարող է խրախուսել թատրոնական Մասնաժողովին, որի անդամները ոչինչ չեն խընայում իրանց ստանձնած ծանր գործը առաջ տանելու համար։

Զորրորդ ներկայացումը տեղի կունենայ բանկային թատրոնում (նախկին Արծրունու)։ Կը ներկայացուի կըրկին անդամ «Դօն— Գրիգորիօ» նոյնպէս և առաջին անդամ Պ. Սունդուկեանի «Ոսկան Պետրովիչը դժոխքում» անունով վոդվիլը։ Այդ երեկոյ կը լինի և դիվերտիսմենտ, ուր կերգէ Տիկ. Սիրանոյշ։ Իսկ Պ. Պետրոսեանը ոտանաւորներ կը կարդայ։

(Արշալոյս)։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ԳԱՂՏՆԻՔԸ

(ՆՈՐԱՎԷՊ)

Ա.

Խորհրդաւոր տառամը տեղի ունեցաւ... քաղաքին մէջ զոր անկարելի է մեզ նշանակել ատ— պատճառը պիտի հասկցուի։

Չպիտի ըսենք իսկ թէ դէպքը ո՞ր երկրին մէջ տեղի կունենայ։ Ի Ֆրանսա, Պելժիա, Հունգարիա Թերեւս։ Իրողութիւնք կարի ծանր ըլլալուն՝ պէտք չէ որ կասկած ծագի, նոյն իսկ հեռուէ հեռու։

Այս պատմութիւնը մեզ պատմող անձը մեզ ցուցուց լրագրի կտոր մը որ հետեւեալ պարզ դէպքը կը ծանուցանէր։

«Մեր քաղաքն ապշութեամբ կ'իմանայ թէ Պ. Ֆ... այս առաւօտ մեռած գտնուած է իր սենեակին մէջ։ Ցակառին ձեռքը կը բռներ բեվոլվէրն որով ինքնասպան եղած էր։ Իր գրասեղանին վրայ դրուած թերթի մը թուղթի սա բառերը միայն կը պարունակէր։ «Զրկեայ որ մէկն ամբաստանուի իմ մահուանս համար։»

«Անորոշ կերպիւ կը խօսուի պատաւ ազդականներէն մը ուղղեալ նամակի մը վրայ։

«Մը եւ կերպիւ չի մեկնուիր ազնտալի որոշումն յարգելի դատաւորի մը որուն՝ փալուն կերպիւ սկսած ապարդիւղը եւս առաւել գեղեցկացած էր ընտանեկան ամենայատարեալ երանութեամբ։

«Կերպ կերպ նեթագրութիւնները կ'ըլլան։ Կ'ըսուի թէ դատական վերջին ատենապետ մինչեւ ծանր կորուստներ կրած էր։»

—Դրամական տագնա՞պն, ըսաւ մեզ խօսող անձը, որուն դէմքը ցաւագին կերպով կը կծկէր տեսակ մը հեգնական ժըպիտով, դրամական տագնա՞պը, այնպէս կարծած են։ Եւ աւելի ազէկ։ Եթէ գիտնայիք։։։ Այս գիշերագին կորնչուցածը ստակ չէր, հարիւր անգամ յուռի բան մը... հիմա պիտի դատէք։

Բ.

1885ին, այս մարդ հարցաքննիչ դատաւոր էր նոյն քաղաքին մէջ։ Մեծագոյն դատ մը տեսակ մը հռչակ տուած էր նմա։ Քննութիւնն այնքան կորովով և ճարտարութեամբ յառաջ տարեր էր որ յանցաւորը շուտով երեւան ելած, դատուած և մահուան դատապարտուած էր։

Ապագայ ունեցող դատաւոր մըն էր։ Ասկից դատ գեղեցիկ մարդ մը, բայց գեղեցկութենէ լաւագոյն ունէր, կորով և խելամտութիւն կային իր դէմքին վրայ։

Ընկերութեանց մէջ շատ կը սիրուէր... ծանօթացած էր ընտանիքի մը հետ որ կը բաղկանար տարեւոր եւ այրի կնոջմէ մը Տիկ. Ն... և մանկամարդ աղջիկներէ, սորա եղբօրորդուստրէն, երկուքն ալ յոյժ սիրուն և ոյժ։

Իրենց հարստութիւնն ամուսնութեան տենչացողներուն ամենուն ալ նպատակէն էր։

Սակայն, երիտասարդ դատաւորը—զոր Պ. Ֆ... պիտի կոչենք—անոնց մտ բընաւ փութկոտութիւն չէր ցուցներ, անշուշտ վախնալով որ մի գուցէ չահամոլ երեւի։

Սակայն ինչ որ կը պատահի յանախ այս անգամ ալ պատահեցաւ։ ամուսնական ընտրելոյ մը պաղարիւնութիւնը աւելի կը նպաստէ իրեն քան փութկոտութիւնը։ Հանրիէթ և Ժանն երկուքն ալ սիրահարեցան երիտասարդ դատաւորին։ Երկուքին ալ գլուխը տաքցած էր, եւ օրին մէկը նշմարեցին որ ասոր էին։

Այդ օրէն սկսեալ՝ իրենց միջեւ չի խօսեցան Պ. Ֆ... ի վրայ։

Ինք, սակայն, կ'երեւի թէ կը նշմարէր այն չնորհն որուն առարկայ կ'ըլլար։ եւ, այս համակրութենէն հրապուրեալ, տակաւին չէր գիտեր թէ երկուքէն որուն մատուցանէր իր յարգանքներ։

Ժանն, աւելի քաջը եւ աւելի երկչոտ, նայուածքին մէջ տխուր բանաստեղծութեամբ մը, անոր վերջնական ընտրելին եղաւ։ բայց, Պ. Ֆ... իսկ բան չուզելով յայտնի ընել այդ բան, շարունակեց այն սիրուն կատակներու խաղն զոր սկսած էր անգրանիկ աղջկան հետ։ յետոյ, այս խաղը դադրեցաւ, եւ բացէ ի բաց ցուցուց իր նախընտրութիւնը։

Զմեռն այսպէս անցաւ։ Հանրիէթ՝ տխուր և լռակեաց կը դառնար։ Ա՛լ եւս նախկին զուարթ և քիչ մը պչրասէր աղջիկը չէր։

Անգամ մը, Հանրիէթ երկու օր բացակայ եղաւ՝ երթայ տեսնելու համար իր հօրաքոյրներէն մին ի Զ... և իր դարձին յաջորդ օրը, Ժանն անհանգստութիւն մը զգաց։ Կարծեցին թէ մեծ բան մը չէր։ Հիւանդութիւնը սաստկացաւ եւ փսխուելնէրն այնքան սաստիկ եղան որ բժիշկները զարմացմամբ իրարու երես նայեցան, առանց համարձակելու իրենց կասկածներն յայտնել։

Ժանն ապաքինում մը ունեցաւ, որուն յաջորդեց սխտակրկնում մը, և, ութերորդ օրը Ժանն կը մեռնէր։

Իր քրոջ սուգն ու վիշտն այնքան ցաւագին և յուսահատական էին որ Պ. Ֆ... որ արդէն ընտանեաց բարեկամն էր, բուռն կերպիւ զգածուեցաւ։

Սակայն, տունը տակն ու վրայ եղած էր այս անակնկալ դէպքին պատճառաւ։ ծառայք կը փսփսային իրենց միջեւ, եւ վերջապէս անոնցմէ մին մէկ կողմ առնելով զՊ. Ֆ... ըսաւ անոր։

—Պարոն, չէ՞ք կարծեր որ Ժանն թունաւորուած ըլլայ։

Դատաւորը վեր ցատքեց, իբր յանկարծական յայտնութենէ մը ուշաբերուած, և կրկնակի յուզուած, բառ մը միայն կրցաւ ըսել։

—Ո՞վ։

—Ես գիտե՛մ, պատասխանեց ծերունի սպասաւորը գլուխն երերցնելով։

Նոյնօրինակ անսոորագիր յայտնութիւն մըն ալ քիչ յետոյ դատարանին ուղղուեցաւ և Պ. Ֆ...ի, յանձնուեցաւ, իբր հարցաքննիչ դատաւոր, կատարել այս քննութիւն։

Այս քննութիւն գաղտնի պահուեցաւ, հանրային ուշադրութիւնը չի գրաւելու համար, և երիտասարդ դատաւորին մեռելական տունը յանախ երթեւեկելն ոչ զոք զարմացուց։ գրեթէ նշանած մըն էր որ իր կորուսեալ երանութեան վրայ կերթար արտասուել։

Բոլոր ծառայք յաջորդաբար հարցաքննուեցան և պատուիրեցաւ իրենց՝ դուրսը լռութիւն պահել։ ոչ զոք կասկածելի բան մը չէր տեսած։

Գալով Հանրիէթի, սա իր սենեկին մէջ փակուած կը մնար, անդուլ անդադար արտասուելով։

Սակայն հարկ եղաւ զայն եւս հարցափորձել։

Թունաւորման առաջին խօսքն արտասանուելուն՝ մեռելի պէս գետին ինկաւ, և շատ դժուարութեամբ խելքը գըլուխը կրկին բերել։ Դատաւորը մեծ երկչոտութեամբ կը հարցաքննէր։ Հանրիէթ մեքենաբար կը կրկնէր իրր միակ պատասխան։

—Սոսկալի բա՛ն է։։։ չեմ գիտեր...

Սակայն, այն ծերունի սպասաւորն, որ առաջին անգամ միտքերն արթնցուցած էր, իրկուան մը մեզ թղթի կտոր մը բերաւ զոր գտած էր տան աւլուտուքին մէջէն։

—Պարոն, ի՞նչ է այս։ Կարծես այս թուղթին վրայ սպիտակ բան մը կայ։

—Ազէկ, ինձի տուր։

Թուղթը տարբալուծուելով արսենիքի թեթեւ բաղադրութիւն մը արտադրեց։ Պէտք եղաւէն աւելի ապացոյց մ'էր այս՝ ոճիրն հաստատելու համար։ Թուղթի թերթը մ-ը էյ Ամ աղօթագիրքէն խլուած էվ մըն էր։ ամբողջ տունը խուզարկեցին, գիրքը չի գտնուեցաւ։

Քաղաքին մէջ սկսած էին խօսիլ Տիկ. Ն... ի բնակարանին մէջ անցած դարձածին վրայ, և դատարանը ստիպողութիւն կուտար գործին, որպէս զի վերջ տայ այս զրոյցներուն և կամ դատը տեսնուի։

Վերջապէս, հարկ եղաւ քննութիւնը փակել։ Բան մը չէր գտնուած։ Քաղաքին ոչ մէկ դեղագործը կամ նպարավաճառը այդ տունէն մէկուն չէր ծախած արսընիք կամ մկնդեղ։ Հարկ եղաւ գործը դադրեցուցնել, և ամբաստանել թերթը թղթապանակին մէջ մնաց։

Գ.

Յաջորդ տարին, Ժանուցուեցաւ Պ. Ֆ...ի ամուսնութիւնն ընդ օր. Հանրիէթ Ն...ի։

Դատաւորն ինք ևս կրած էր այն մըխիթարութիւններ զոր տուած էր և, քիչ քիչ, հանդարտութիւնը վերադարձած էր նորատի աղջկան հոգւոյն մէջ, որպէս եւ ժպիտը անոր չրթանց վրայ։

Աքանչելի կին մը եղաւ, անձնուէր և եռանդոտ։ Պ. Ֆ...ի երջանկութիւնը ամենուն խօսակցութեան առարկայ էր։

Երկու տարիներ անցան այսպէս։

Տղայ մը ծնած էր, վարդագոյն այտերով պաշտելի մանկիկ մը, զոր մայրը չէր կրցած սնուցանել եւ զոր գեղջկուհի մը կը քնացնէր՝ իր երգերն մէկ երգն երգելով։

Իրիկուն մը Պ. Ֆ...որ իր կնոջ հետ բարեկամի մը տունը ընթրած էր, առանձին տուն դարձաւ տեսնելու համար թէ սանտուն ի բացակայութեան մօրը լաւ կը խնամէ՞ր մանկիկը։ Ամեն ինչ բարեկարգ գտաւ։ խանձարրապատ մանկիկը կը քնանար սանտուին ծնգացը վրայ, որ անգային եւ մեկ ձայնով Մարեմայ երգ մը կ'երգէր գիրքի մը մէջէ զոր ձեռքը բռնած էր։

Պ. Ֆ... սաստիկ սրտնեղութիւն մը ունեցաւ։

Ցանկարծ յիշեց թէ այս այն երգն էր որուն հատուածները կարդացած էր ոճրէն ետքը գտնուած պատառած թերթին վրայ։

—Ի՞նչ է տա երգածդ, հարցուց։

—Ազօթք մըն է, պարոն, բայց վերջաւորութիւնը չիկայ։

—Ի՞նչ կ'ըսես։

Ձեռքն առաւ գիրքը և սոսկալի կերպիւ ժպտուեցաւ։

—Ո՞ւսկից գտար այս գիրքը։

—Տիկնոջ դարակին մէջէն, երբ մանկան համար դդակ մը կը փնտռէի։

Պ. Ֆ... պատին կրթնեցաւ որպէս զի չկենայ։

—Ազէկ, ազէկ, ըսաւ։։։ այդ կարեւորութիւն չունի։։։ այս գիրքը ինծի թող։

Եւ իր խուցը քաշուեցաւ։

Հոն, տենդոտ կերպիւ իր թուղթերը խուզարկեց, մկնդեղ պարունակող թուղթը նորէն եւ գիրքին մէջ դրաւ։

Ճիշտ պակսած երեսն էր։

Նոյն պահուն դուռը կը բացուէր եւ Հանրիէթ, ժպտերես, կ'երեւէր։ այնքան այլայլած տեսաւ իր ամուսինն որ չփոթած մնաց։

—Այս զի՞րքը, Հանրիէթ։։։ ի՞նչ է այս գիրքը։։։ այս թերթը։

Խուլ ճիչ մը պատասխանեց նմա, եւ Հանրիէթ մատակ առիւծի պէս ցատքեց՝ գիրքն յափշտակելու համար ամուսնոյն ձեռքէն։

—Թշուառական, ուրեմն դո՞ւն էիր։։։

Գոչեց ամուսինը և չքացած ինկաւ։

Մանկամարդ կինն ուզեց բողոքել, յետոյ միտքը փոխեց, և ծնրադրելով՝ ամեն բան խոստովանեցաւ, իր նախանձութիւնը, իր մոլեգին տարփանքը։ պատմեց իր սէրը որ բանէ աւելի զօրաւոր էր, և խօսելէ խոնջած, ամուսնոյն յամառութեանն առջեւ, իր խղճի խայթերն իսկ չյիշեց։

—Թշուառակա՞ն, դատաւորին առջեւն է որ կը խօսիս։ Կորուա՞ծ ես։

—Կարսուա՞ծ եմ։։։ Ա՜հ։։։

Եւ, խելայեղ, խուցէն դուրս վազեց, երիվարկենէ մը դարձաւ բազկացը մէջ ունենալով մանկիկը։

Սոսկալի տեսարան մը տեղի ունեցաւ։

Դատաւորը ձեռուընները կը գալարէր,

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԼՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԷՐՔԸՆԹԱՑԻ

ԴՐԱՄԱԳԼԻՒԽ Անգլ. Ոսկի 3.000.000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 10,439 944
ՀԱՍՈՅԹ 1890 ՏԱՐԻՈՅ 2,488,197

ՆՕՐԹՀԸԸՆԼԵՑՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼԻՒԽ Անգլ. Ոսկի 3.000.000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,975.500
ՀԱՍՈՅԹ 1890 ՏԱՐԻՈՅ 1,048.800

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն տարիի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած յամառկան երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև իրմէ ապացոյց իրենց հատատատութեան, վճարեն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ յարգ տուած Ջանին 20,000,000 Անգլիական Ոսկին ի՛անցիկ։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼԻՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 — ՄԱՐԻԹԱՅՄ — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս ի՛ապահովագրել չոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամագրերն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գ. տնայարկ թիւ 22 և 22 Ա. սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Դ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երկոք Ընկերութեանց

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԷԼԻՒ

Ի ՀԱՆ

Թարապտրուսը Ղարպ Քրդաբը իշուն միւպոյեա սլուենաճաղը էվվլէն իլան գըլլեան 1.500 չուվալ տագիգին պէհէր գրեէսկ 56 փարայա թաթիպի էօհտէսինակ օլուզ գարարը գաթխիին իթ ասը թըշրինը էվվել բուսիրին 5 ինճի ճումա իրթէսի կիւնինէ թաթիգ գելընմայլա վէ իրթէսի կիւնի 100 ամ 5 թէնգիլի գապուլը մուգարբէր պուլունմայլա իթ ասնա թաթիպ օլանտրը մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթ տարէրսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

2 թշրինը էվվել 1891 Նո. 1 3—3

«Գունտուրա սայէսի տիքմէկ իւզրէ տիքիշ մաքինասը ատա 1, պէհէր՝ ատամի 1.200 զուրուշ։

Զիթլի զէյթուն թահթասը ատա 3.000 իլա 4.000 պէհէր 3 զուրուշ։

Պէյգոզ Գալէվրախանէ անպարընա միւպոյեա օլունմագ պոպատ մուրագամ 2 գալէմ էչնա Ֆիլեսթը մէկզուպարը իլէ թաթիպէրի էօհտէսինտէ պուրպ թշրինը էվվել բուսիրին 7 ինճի կիւնինէ գատար պէհէր կիւն մունագասարը պիլ իճրա մէգզիւր կիւնտէ գարարը գաթէլերի վիրիլէճէկինտէ իթասրնա վէ իրթէսի կիւնի 100 ամ 5 թէնգիլինէ թաթիպ օլանտրըն մագամը ճէլիւզ Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիկէ տարէրսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

2 թշրինը էվվել 1891 Նո. 2 3—3

COMP RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՂԵՆԱՒԱՇԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնը

Բշ. 7,19 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Գշ. 8,20 Աւէքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակ, ժամ 5ին յետ միջօրէի. Պիրէանի ճամբով

Դշ. 9,21 Սէվաստոպոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։

Դշ. 6 21 Սուրհանդակ դեպի Փոր Ասիոյ Նաւահանգիստները մինչեւ պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։

Եշ. 10,22 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Ադդ —Հանգստ 8|20, երեքշաբթի օրը կ պալ. սեն գեղի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող ուղեւորք Զմիւռնիայ մէջ պիտի հանդիպին Թրիբոլի, գեյրութ, Յաֆա, և Բոր-Սայիտ գացող շոգենաւն։

10

PARIS

GRANDS MAGASINS DU

Printemps

NOUVEAUTÉS

Envoi gratis et franco

du catalogue général illustré, renfermant toutes les modes nouvelles pour la SAISON d'HIVER, sur demande affranchie adressée à

MM. JULES JALUZOT & Cie

PARIS

Sont également envoyés franco, les échantillons de tous les tissus composant nos immenses assortiments, mais bien spécifier les genres et prix.

Tous les renseignements nécessaires à la bonne exécution des commandes, ainsi que les conditions d'expédition, sont indiqués dans le Catalogue.

Envoi *franco de port* jusqu'à destination de toute commande de 50 francs payée par avance, pouvant être expédiée en un colis postal.

ՇՈՂԵՆԱՒԱՇԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՍԷԼԵԱՆ

Ն. ԲԱՖԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսէլիայէ և Պաթումի դէպքս կանոնաւորապէս թռնող

Սամսուն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Մարսէլէ որ հոկտ. 14ին Մարսիլիայէն և հոկտ. 20ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Սէլէուսսի որ պիտի մեկնի հոկտ. 22ին

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,

Ա. կարգ 250 Ֆրանք
Բ. » 178 »

Ապրանքի և արտ ասելիքներուն

Նաւագնէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն

ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՊՈՒԼ

5 Մարմանէ Սիթէ Ֆրան 1էդ

Արտասնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱԲԵԼԵԱՆ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՊՏՈՒՂ ԼՈՒԾԻՉ ԵՒ ՉՈՎԱՑՈՒՑԻՉ

ԽԻՍՏ ԱԽՈՐԺԱՀԱՄ

TAMAR INDIEN GRILLON

ԸՆԴԴԷՄ ՓՈՐ ՀԱԲՈՒԹԵԱՆ

Ուրիւներութեան, գլխացաւի, մղձի, անախորժութեան, ստամոքսի և աղեաց անհանգստութեան.

ՓԱՐԻԶ, Լ. ԿՐԻՍԼՕՆ, 33, Արշիվ փողոց և դեղարանաց մէջ։ 33, rue de Archives

ՈՍԿԻ ՄԻՏԱԼ, ՎԻԵՆՆԱՅԻՆ 1888 — ՈՍԿԻ ՄԻՏԱԼ, ԹԱՐԻԶ 1879

QUINA-LAROCHE

ԳԻՆԵՀԱՄ — ԷՄՊԵԼԻ

Գինա Լառօշը հասարակ պատրաստութիւն մը չէ, այլ լուրջ ուսումնասիրութեանց և աշխատութեանց արդիւնք, որք ամենաբարձր վարձատրութեանց արժանացուցած են անոր հեղինակը։

Մրցուցնել երկոք գինգինաներու բարդրութեանց ամէնէն պայմանները, յետոյ յոյժ սիրարժան իւրքիս մը պատրաստել. ահա՛ Գինա—Լառօշի հատատատեալ կերազանցութեան գաղտնիքը, որով գիւրաց ցուցած է տոմոքսի հիւանդութեանց, անախորժութեան, անարիւնութեան, երկարատեւ ջերմի և այլոց շկուութիւն. — Կը գտնուի ի Բարիզ, թ. 22 և 19 Տրուօ փողոց. և Դեղատանց մէջ։ 2218

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԵՔԵՆԱԿԱՆ ՇԻՆՈՒԹԵԱՆՑ ԵՒ ՁՈՒԼԱՐԱՆ

ՆԱԽԿԻՆ ԳՈՒԾԱՐԱՆ ՍԻՔ ԵՂԲԱՐՑ, ՏԱՐՄՇԹԱՑ

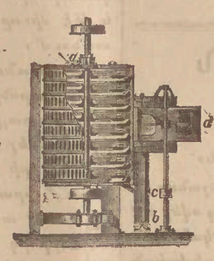

ՄԱՆՈՒԱԳՏՈՒԹԻՒՆԵՐ
ՋԱՂԱՅԻՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ԼՈՒԹԻՒՆԻՆ
Կը հատատուին ցորեն և հանգային դիւթեր ազգաս. յատուկ ջաղացքներ, Բրինձ կեղեւելու գործիքներ. Գարի վիճակող և մաքրող ագրիք. Ակօսող մեքենաներ
ՇՈՒՏԵՐԻՇ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ
Քանով մը և բաղարիով դրութեան համեմատ յոյժ նուազ շոգի ծախսելու երաշխաւորութեամբ։
Կիսայոր մամուլներ, սրատեսական երկաթուղիներ.
ՅՈՐՈՆԻ ՇՏԵՄԱՐԱՆԵՐ
ՋՐԱՆԵՐ

ԳՈՒՄԱՆՑՈՐԻՆԵՐ
Բոռ գերմանական կամ ամերիկեան
Էրբոթեան (Սիլէր).
ԱԴԻՒՍԱԲԱՆ ՋՐՏԵՂՄՈՒՆԵՐ
Ադիւսարանք կը հատատուին Ներքնանձեւ փոշոյ համար երկաթեղէնք
Ագիւս. ցանի մեքենաներ
Շոգենաւերէն ապրանք պարպող վերամբարձ մեքենայք
Շարժուն վերամբարձք, փոխադրիչ մեքենայք.
ՊՏՈՒՏԱՍԱՒՇԵՐԻ ԵՒ ՋՐԱԲԱՇԽԱԿԱՆ ԱՇԽԻՐ
Ջրաբաշխական վերամբարձք, Լրաբաշխական յարթիկ մեքենայք։

Աչքարհի ամէն երկոցս մէջ կը գրուին. ասկդիրը ձրի, պայմաններն յոյժ գոհացուցիչ են եւ վճարմունք գիւրին։

Ընդհ. Ներկայացուցիչ Ժ. ՍԷՐԻՆԿՍԱԼՋ, Կ. Պոլիս, կալաթա, Սկլանիկ խան, 23.

THE BRITISH AND FOREIGN

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

Դրամագլուխ անգլ. ոսկի 1.340.000
Պահեստի դրամ » 600.000

Այս ընկերութիւն, որ 25 տարիէ ի վեր այնքան հանրածանօթ եղած է մայրաքաղաքիս մէջ, Universal ընկերութեան հետ ձուլուեցաւ։ Այժմ աշխարհիս սոսկ ծովային ապահովագրական ընկերութեանց մէջ ամենէն զօրաւորն է և իւր դիրքով հասարակութեան կ'ընծայէ ուրիշ ամէն ընկերութենէ աւելի ապահովութիւն։

Մանաւորապէս նպաստաւոր պայմաններով կ'ապահովագրէ ապրանքներ, դրամագրաներ, յանձնարարեալ ծրարներ, եւն, շոգենաւի, առագաստանաւու, թղթատարի և երկաթուղոյ միջոցաւ, խիստ չափաւոր գիներով։

Աւելի տեղեկութիւն առնուլ փափաքողք դիմեն Պոլիս, Բիւշիւք Աչըր էֆէնտի խան։

32 Գործակալ, ԷՏՎԱՐԴ ՊԱՐԹԻԼՏԻ

ՏԱՐՕՐԻՆԱԿ ԵՒ ՀԱՄԱՃԱՐԱԿ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆ

ԱՅՍ ԵՐԿՐԻՆ ՄԷՋ

Գոլի մը պէս որ գիշեր առեն զմայլ կը կողողուի, այդ հիւանդութիւն մեր վրայ կը յարձակի գաղտագողի: Անկից տառապողները ցաւեր կը զգան իրենց կուրծքին ու կողերուն, և երբեմն ոյդն իսկ իրենց կռնակին մէջ. Զանձրոյթ կը զգան և ենթելու պէտք մը; Բերանը դառնահամ կը լլայ մանաւանդ առաւօտն, Ամսամուտը կ'աղտոտին տեսակ մը թանձր լորձոնքով։ Աթոռակը քաց ջլլար։ Հիւանդն իւր սամոքսին վրայ մեծ ծանրութիւն մը կը զգայ, և երբեմն սամոքսին խոռոչներուն մէջ ալ տկարութեան ազդում մը և անյագ պարպութիւն մը; Ժամանակ մը ետք լոր հաղ մը կը սկսի ելուն հետ սակայն, մեկ քանի ամսէն կանաչագոյն թուք մը կուգայ։ Հիւանդն անդուլ խանգութիւն մը կը զգայ և ի զուր քուն օգնութեան կը կոչէ, որ ոչ մէկ ամբարում կը ընդունէ նոյն։ Յետոյ հիւանդը կ'ելլայ ննջոյն, զայրացկոտ և թախծալից։ և ամէն բան գէշ կերեւի իրեն։ Երբ յանկարծ ոտք ելնէ, տեսակ մը ցնորում կը զգայ։ Փորկռուշ թիւն կուենանայ, ատեն ատեն մարթը չոր եւ տաք կ'ելլայ, եւ արիւնն թանձր ու անդարձ, այսոց սպեռակուցը դեղորակ գոյն մը կ'առնու, քիչ եւ գժուարաւ կը մղէ։ Հիւանդը շատ անգամ կ'ստիպուի կերած կերակուրները գուբս տալ։ Գնամեները քունին մէջ երբեմն գառն, երբեմն քաղցր համ մը կը ձգեն, և շատ անգամ ատոնց կը հետեւի սրտի բաբախում։ Հիւանդին տեսողութիւնը կը սկսրանայ, եւ աչաց առջեւ միշտ բիծեր կը տեսնէ, մեծ յոգնութիւն եւ տկարութիւն կը զգայ։ Բոլոր այս ուխտանշանք հեղգշնորհ կը յայտնուին։ Մրբուռի թէ ժողովրդական երեք լոր բարդ մնար կը տառապի այդ սխտուլայս կամ այն ձեւին տակ։ Բժիշկները շատ անգամ կը խաբուին այս սխտին բնութիւնը վրայ։ Ոմանք կը դարմանեն զայն իբր լեարդի հիւանդութիւն մը, այլք՝ իբր գժուարամարսութիւն, եւ վերջապես ոմանք ալ իբր փայծաղնացաս, եւն, բայց իրենց գտմանները մի յոյժ ոչ ճիշտ գտած է։ Եւ սակայն հնարաւոր է «Fxtract of Roots» կամ Մէա Սիկլի բուսիյ օշարակն, որ ամէն հիւանդութիւն կը բժշկէ։

Անմարսողութիւնն յոյժ ծանր հիւանդութիւն մըն է, որում կը տառապի ընկերութեան մէկ բաղմաթիւ գասակարգն եւ որմէ յառաջ կ'ուգան ողեռային հիւանդութիւններ, եթէ անմիջական գարման... ի գործ չի գրուին։ Սիկլի օշարակն ապրեցիկ դեղ մըն է, ամենէն գժուարին պարագայներու մէջ իսկ։ Հրապարակին վրայ եկած բազմաթիւ կեղծերէն զգուշանալու համար դիմել Թուբքիոյ, Գուլիպրիոյ 67 Ռումանիոյ միակ գործակալին

Է Տ Մ Ո Ն Ֆ Ա Ռ Ո Ի Ա Ն Ց 2214

Անգլիական ընդհանուր մեդերանոց, Վ.ղվոտա, պահականոցին քով, կայսրան Թրամաբէյեց, 95 և 67

ԳԵՂԵՑԿ, ԱՃՈՒՄՆ և ԳԵՂ. ՄԱԶԵՐՈՒ.

ՄԻԼՐՈՔ

ՄԱԶԵՐՈՒ ՄԻՍԿ ՀԱՏԿ ՆՈՐՈՂԻՉ

Լրապէս իրենց առջի թարմ գոյնին կը դարձուցանէ ճերմկած կամ գունաթափ մազերը. Կը դադրեցուցանէ անոնց թափիլը. Կը մաքրէ գլուխը, կը վերջացուցանէ Կը վաճառուի երկու չափով՝ մեծ շիշերու մէջ։

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Նոյնպէս Դարիզ ու Նիու Եորք։

Մեծաքանակ վաճառուած Պոլիս Բ. և Հ. Քիւշիւքեան Եղբարց դեղարանը եէնի ճամի փողոց Թ. 18 և ի Գալաթիա Ելիւքէք քալարքալ խանն Բարուանայի քով։

Փոքրաքանակ վաճառուած ի Պոլիս Բ. և Հ. Քիւշիւքեան Եղբարց դեղարանը՝ կամուրջի գլխաց Թիւ 17, և ի Բերա Մեծ փողոց Թիւ 433, Իպիտօռի անուշահոտութեանց վաճառատունը։

2218

ՇԻՐՔԻԹԻ ԽԱՅՐԻՅԻՒ

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ 6

1891 ՄԱՅՍ. 10 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ 8 ՀՈԿՏ

Վոսփորէն Էջնոյ ղրէնեանները

12—պէհէք Արեւավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք.
12— Եէնիմ Իրեզ. Պէյլիւք. Թար. Եէնիք. Միրկ. Ի. Հիսար Պէպէք Արեւավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիքթաշ
*12— Վանիք. Զէնկէլ. Պէյլէր. Գուզկ.
*12— Պէյգոզ Բաշտա. Զուպգ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանա. Վանիք. Զէնկ. Պէյլ. Գուզկ.
*12 45 Ի. Ա. Գավգա եէնիմ. Մէզգ. Պէօյիւքտ. Թարպ, Եէնիք. Միրկ. Ի. Հիսար. Պէպէք Արեւավ. Գուսրուչ. Օրթ. Պէշիք.
12 30 Պէյլիւքտ. Թարպ. Պէյգ. Բաշտ. Զպգէր. Գանլ. Ա. Հիսար Գանա. Վանիք, Զէնկ. Պէյլրպ. Գուզկ. Պէշիք.
1 — Պէյգ. Բաշտա. Եէնիք. Զպգէր. Գանլըճ. Պոյաճ. Ի. Ա Հիսար Գանտիլ. Արեւավ. Զէնկլէր. Պէյլէ. Օրթ. Գգնճ. Իւսկիւսար Պէշիք. Գաղաթաշ
*1 — Գանտ'լ. Վանիք. Զէնկ'լէր Պէյլէրպ Գուզ. Պէշիքթ.
1 30 Եէնիմ. Մէսար. Պէշիւքտ. Թարպ. Պէյգօզ Բաշտա. Զպգէր. Գանճ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Զէնկ. Պէյլպէյ. Գգնճ. Պէշիք.
2 — Եէնիմ. Մէսար. Պէշյա. Թարպ. Եէնիք. Իրթէն. Միրճ. Ի. Հիսար Պէպէք Արեւավ. Գուրչ Օրթաք. Պեշիքթաշ
3 — Եէնիմ. Մեզարպ. Հէօյ. Թարպ. Պէյգոզ Բաշտա. Զուպգ. Գանլճա Ա Հիս. Գանտլ. Վանիք. Զէնկ. Պէյլէր. Գուզկ. Իւսկա.
3 20 Եէնիմ. Մեզգ. Պէշիւքտ. Թարպ. Եէնիք. Մթէն. Միրկ. Պոյաճ. Ի. Հիսար Պէպէք Արեւավ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշիքթաշ
4 — Եէնիմ. Մեզարպ. Պէօյիւք. Թարպ. Պէյգոզ Բաշտա. Զուպգ. Գանլ. Ա Հիսար Գանտիլ. Վանիք Զէնկ. Պէյլէր Գուզկ. Պեշիքթաշ
4 15 Եէնիմ. Մեզարպ. Պէյլ.ւ.ք. Թարպ. Եէնիք. Սթէնեա Միրկեան Պոյաճ. Ի. Հիսար Պէպէք Արեւավ. Գուրուչ. Օրթաք Պեշիքթաշ
5 45 Եէնիմ. Մեզարբ. Պէօյիւք. Թարպ. Եէնիք. Միրկ. Պոյաճ. Ի Հիսար Պէպէք Արեւավ. Գուրչ. Օրթաք. Գգնճ. Պեշիք.
6 45 Միրճ. Ի. Ա. Հիսար Գանտ. Ա.ռնվ. Զէնկ. Պ.լ.պէյ. Օրթ.ք. Գգնճ. Պեշիք. Իւսկ.
7 — Եէնիմ Մեզարպ. Պէյլիւք. Թարպ. Պէյգ Բաշտ. Եէնիք. Միրկ. Գանլըճ. Ի. Ա. Հիսաք Գանտիլ. Արեւավ. Զէնկէլ. Պէյլ. Օրթաք. Գուզկ. Պեշիք. Իւսկ.
7 45 Ա. Ի. Գավ. Եէ.իմ. Մեզգ. Պեշիք. Թարպ. Եէնիք. Միրկեան Ի. Հիսար Պեպէք. Արեվ. Օրթաք. Պեշիկ.
8 45 Եէնիմ. Մեզարպ. Պեշիւքտ. Թարպ. Պէյգոզ Բաշտա. Զուպգ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Զէնկ. Պեյլ. Գուզկ. Իւսկ.
9 20 Եէնիմ. Մեզարպ. Պեշիւքտ. Թարպ. Եէնիք. Մթէնեա Պոյաճ. Ի. Հիսար. Արեվավ. Գուրչ. Օրթաք Պեշիկ
10 15 Եէնիմ. Մեսարպ. Պեշյք. Թարպ. Եէնիք. Միրկ. Ի. Հիսար Պեպէք Արեվավ. Օրթ. Պէշ.
10 45 Եէնիմ. Մեսարպ. Պեշիւքտ. Թարպ. Եէնիք. Պոյաճ. Ի. Հիսար Աբեվ. Գուրչրմ Օրթաք. Պեշիք.
10 40 Եէնիմ. Մեսարպ. Պեշիւք. Թարպ. Պէյգոզ Բաշտա. Զպգէր. Գանլճ. Ա. Հիսար Գանտ. Զէնկլէր. Պեշյերպ, Գգնճ. Իւսկա.

* Այս երթեւեկութիւնք սեպտեմբերը 29 կիրակէ օրէն սկսեալ կէս ժամ վերջը պիտի կատարուին։

Կոմաբրջէն դէպ Էջնոյ ղրէնեանները

**1 —Պէշիք. Օրթաք. Արեվավ. Պեպէք Ի. Հիսար Միրկի. Եէնիք. Թարպ Պեշյք Մեսարպ. Եէնիմ.
1 40 Պէշիք. Օրթ. Գուրչ. Արեվ. Ի. Հիսար. Պոյճ. Եէնիք. Թարպ. Պեշյք Մեզգ. Եէնիմ.
1 45 Իւսկ. Գուզկ. Պեշյերպ. Զէնկլէր. Վանիք. Գանտլ Ա. Հիսար Գանյճ. Զուպգ.գէլը Բաշտ. Պեշյ.օզ, Թարպ. Պեշյա. Մեզարպ. Եէնիմ.
2 35 Պեշիք. Օրթաք. Արեվա. Պեպէք. Ի. Հիսար Միրկ. Եէնիք, Թարպ. Պեշյք. Մեզարպ. Եէնիմ.
3 5 Գասպաթ. Իւսկ. Պեշիք. Գուզկ. Օրթ. Պեշյ Զէնկէլք. Արեվավ. Գանա. Ա. Ի. Ի. Հիսար Գանլյճ. Մերկ. Եէնիք. Բաշտ. Պեշյ. Թարպ. Պեշիւքտ. Մեզարպ. Եէնիմ.
3 15 Պեշիքթ. Օրթաք Գուրչ. Արեվավ. Պեպէք Ի. Հիսարը Մերկեան Եէնիքեզ Թարպ. Պեշյաա. Մեզարպ. Եէնիմ.
3 30 Իւսկ. Գուզկ. Պեշյլեր Զէնկ. Վանիք. Գանա. Ա. Հիսար Գանլըճա. Զուպգ. Բաշտաստնճեն Պեշյգոզ Թարպ. Պեշյք. Մեզգ. Եէնիմ.
4 15 Պեշիկ. Օրթաք. Գուրչ. Արեվավ. Պեպէք Ի. Հիսար. Պոյաճ. Մթէնեա. Եէնիք. Թարպ. Պեշյիւք. Մեզարպ. Եէնիմ.
4 45 Իւսկ. Պեշիք. Գանճ. Օրթաք. Պեյլէրպէյ Զէնկլէք. Արեվավ. Գանտլ. Ա. Ի. Հիսարը Գանյճ. Զպգէ. Մերկեան
5 5 Իւսկ. Պեշիք. Օրթ. Գուրչ. Արեվ. Պեպէք Ի. Հիսար Մերկ. Եէնիք. Թարպ. Պեշյիւք. Մեզգ. Եէնիմ. Ի. Ա. Գավագ
6 — Գասպաթ. Իւսկ. Պեշիք. Գուզկ. Օրթաք. Աբեսավ. Պեպէք Ա. Ի. Հիսար Մերկի Եէնիք. Պեշյ.օզ Թարպ. Պեշ. Մեզարպ. Եէնիմ.
7 15 Պեշիք. Իւսկ. Գուզկանճ. Օրթաք. Պեյլէր. Զէնկէլ. Արեվավ. Գանա. Ի. Հիսար Պոյաճ. Գանլրճա Եէնիք. Թարպ. Պեշիւք. Մեզարպ. Եէնիմ.
8 30 Պեշիքթաշ Օրթ. Արեվավա. Պեպէք Ի. Հիսար Մերկ. Եէնիք. Թարպ. Պեշյք. Մեզգ. Եէնիմ.
9 15 Պեշիկ. Օրթաք. Գուրչ. Արեվավ. Ի. Հիսար Պոյաճ. Եէնիք. Պեշյգոզ. Թարպ. Պեշիւք. Մեզարպ. Եէնիմ.
9 35 Պեշիք. Իւսկ. Գուզկ. Օրթաքբեզ Պեշյերպեա Զէնկլէք. Արեվավ. Գանտլ. Ա. Ի. Հիսարը Գանյճ. Մերկ. Եէնիք. Բաշտա. Պեշյգոզ
10 15 Պեշիքթաշ, Օրթաք. Գուրչ. Արեվավ. Պեպէք Ի. Հիսար Պոյաճ. Մերկեան Մթէնեա Եէնիք. Թարպ. Պեշյք Մեզարպ. Եէնիմ.
10 5 Գասպ. Գուզկ. Պեյլէր. Զէնկ. Վանիք. Գանա Ա. Հիսար Գանլրճ. Զուպգ.գէլը Բաշտ. Պեշյգ. Թարպ. Մեզ. Ի. Ա. Ի. Գավագ.
11 20 Պեշիքթ. Օրթաք. Արեվավ. Պեպէք Ի. Հիսար Մերկ. Եէնիք. Թարպ. Պեշյք. Մեզգ. Եէնիմ.
11 10 Իւսկ. Գուզկ. Պեյլէր. Զէնկ. Վանիք. Գանտլ. Ա. Հիսար Գանլրճա Զուպգ. Բաշտ. Պեշյգոզ
11 30 Պեշիք. Գուզկ. Օրթ. Պեյլեր. Զէնկ. Վանիք.
12 — Պեշիք. Օրթաք. Գուչ. Արեվավ. Պեպէք.

** Այս երթեւեկութիւն սեպտեմբերը 29 կիրակէ օրէն սկսեալ չպտտի կատարուի։

ԼԻՈՆԻՕՆ L'UNION

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ

Հաստատեալ ի Փարիզ, իւր կիսադարեայն, Պանք փողոց, 15

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Պ. Պ.
Ա. Տ'ԷՅԹԱԼ, օ. թոլն երեսփոխան, Նախկին վարիչ Ֆրանսական Պանքայի, Նախագահ Ֆռանսայի Հարաւային երկաթուղեաց ընկերութեան, ՆԱԽԱԳԱՀ
Ս. ՄԱԼԷ, Մալէ Եղբարց Գրամատուներն, Նախագահ «Բարի-Լիոն-Մէտիթերրանէ» ԵՐ կաթուղեաց ընկերութեան, Նախագահ Օսմ. կայս. Պանքայի, ԴԵՐ-ՆԱԽԱԳԱՀ
ԻՒՆԻՈՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ.
Թ. ՕՏԷՈՒ, Նախկին գրամատեր, Նախագահ Վիէյլ Մոնթանէի և Էբէնսբէռ ածխահանաց Ընկերութեան։
Ս. ՀԻՒՐՍԷԼ, Նախագահ Մէլիւզինի Ծովային Ապահովագրական ընկերութեան։

ՀՐԴԵՀԻ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ) Պ. Պ. ՇԱՌԼԸ ՌՕՊԵՐ. Նախկին պետական խորհրդական, ՏՆՕՐԷՆ
Պաւոն Ժ. ՍԸՌԻԶ, Նախկին ելմտական քննիչ, ԴԵՐ-ՏՆՕՐԷՆ

Պ. Պ.
Ս. ՃԷՅՄՍԸՆ, Հոթինկեր և Ընկ. գրամատարց տուներն.
Ֆ. ՄԻՇՕ, Նախկին Նախագահ Սենի Ազգային Դատարանին, վարիչ Ֆրանսական Պանքայի, վարիչ Ֆռանսայի Հիւսիսային երկաթուղւոյն.
Հ. ՄԻՐԱՊՕ, Միրապօ Բաքար, Բիւրարի և Ընկ. գրամատարց տուներն.
Ա. ԹԻԻՐՆԷՅՍԸՆ, Լանտի երկաթուղեաց Ընկերութեան վարիչ.
Ա. Վ.ԷՐՆ, Վէրն և Ընկ. գրամատարց տուներն, վարիչ Ֆրանսական պանքայի, տեսուչ Ֆռանսայի Հիւսիսային երկաթուղեաց ընկերութեան, վարիչ Օսմ. պանքայի.

ԿԵՆԱՑ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ) Պ. Պ. ԱԼՖԵՐ ՖՈՒՌ, ՏՆՕՐԷՆ
ԷՕԳԻՆ ԼԸ ՍԷՆ, ԴԵՐ-ՏՆՕՐԷՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԳԻՒՂ
ԻՐՄՆԵԱԼ 1828ԻՆ

Դրամագլուխը	Ֆր. 10,000,000
Պահեստի դրամ	» 6,700,000
Գանձելի ապահովագին (Բոնֆ)	» 63,770,000
1890ի հասոյթք	» 15,000,000
Հրդեհի վնասուց վճարուած	» 160,570,000

ԿԵՆԱՑ ԳԻՒՂ
ԻՐՄՆԵԱԼ 1829ԻՆ

Դրամագլուխը	Ֆր. 10,000,000
Պահեստի դրամ.	» 93,8
կենաց համար վճարուած	» 59,000,000
Ապահովագրեալ գումարը	» 243,580,000

Ընկերութեան դրամատեարը ի Կ. Պոլիս. ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ Մանաւոր Տնօրէնն Կ. Պոլսոյ, ՍԻՄՈՆ ՔԱՅՍԷՐԼԵԱՆ, Կալաթա, Մահմուտիէ փողոց, Քամանտոս Պանգ ալի դիմաց, Երամեան խան, Թիւ 2